

**Vlaamse
overheid**

JAARVERSLAG 2019 MINAFONDS

15/06/2020

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

omgevingvlaanderen.be

INHOUD

1	Begroting 2019	4
1.1	<i>Initieel goedgekeurde begroting 2019</i>	4
1.2	<i>Aangepaste begroting 2019</i>	4
1.3	<i>Herschikte begroting 2019</i>	4
2	Vorderingen	8
2.1	<i>Gerealiseerde vorderingen in 2019</i>	8
2.2	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)	9
2.2.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEAJA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Afval en materialen - Vlaanderen op weg zetten naar een kringlooeconomie.....	9
2.3	VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	10
2.3.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEADA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Water - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: water.....	10
2.4	VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	11
2.4.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEADB-OW: ontvangsten Werking en Toelagen - Water - Kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan.....	11
2.5	AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS	12
2.5.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEAFA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Natuur en Biodiversiteit - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: natuur.....	12
2.6	NV VLAAMSE MILIEUHOLDING	12
2.6.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren.....	12
2.7	DEPARTEMENT OMGEVING	13
2.7.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren.....	13
2.8	DAB MINAFONDS	14
2.8.1	Begrotingsartikel QBX-2QCEAZZ-OG: Overgedragen overschot vorige boekjaren.....	14
2.8.2	Begrotingsartikel QBX-2QCEAZZ-OI: Ontvangsten interne stromen.....	14
3	Vastleggingen en ordonnanceringsen in 2019	16
3.1	Overzicht gerealiseerde vastleggingen en ordonnanceringsen	16
3.2	OPENBARE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	18
3.2.1	Begrotingsartikel QBX-3QCE2JA-WT: Werking en Toelagen - Afval en Materialen - Vlaanderen op weg zetten naar een kringlooeconomie.....	18
3.2.2	Begrotingsartikel QBX-3QCE2EA-WT: Werking en Toelagen - Bodem en Ondergrond - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: bodem en ondergrond.....	20
3.2.3	Begrotingsartikel QBX-3QCE2EV-IS: Interne Stromen - Bodem en Ondergrond - Openbare Vlaamse Afvalmaatschappij (OVAM).....	21
3.3	VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ	24
3.3.1	Begrotingsartikel QBX-3QCE2DA-WT: Werking en Toelagen - Water - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: water.....	24
3.3.2	Begrotingsartikel QBX-3QCE2DW-IS: Interne Stromen - Water - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).....	28
3.3.3	Begrotingsartikel QBX-3QCE2DC-WT: Werking en Toelagen - Water - Sluitende financiering van het waterbeleid op lange termijn - Overdracht aan de openbare waterdistributienetwerken.....	28
3.4	VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	29

3.4.1	Begrotingsartikel QBX-3QCE2DB-WT: Werking en Toelagen - Water - Kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan.....	29
3.4.2	Begrotingsartikel QBX-3QCE2GA-WT: Werking en Toelagen - Plattelandsbeleid - Het plattelandsbeleid legt de basis voor de duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland	30
3.4.3	Begrotingsartikel QBX-3QCE2NJ-WT: Werking en Toelagen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - Landbouw en natuur: Partners in een multifunctioneel landelijk gebied	31
3.4.4	Begrotingsartikel QBX-3QCE2NR-IS: Interne Stromen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - Vlaamse landmaatschappij (VLM)	33
3.4.5	Begrotingsartikel QBX-3QCE2DY-IS: Interne Stromen - Water - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	34
3.4.6	Begrotingsartikel QBX-3QCE2FY-IS: Interne Stromen - Natuur en Biodiversiteit - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	35
3.4.7	Begrotingsartikel QBX-3QCE2NY-IS: Interne Stromen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	36
3.4.8	Begrotingsartikel QBX-3QCE2GY-IS: Interne Stromen - Plattelandsbeleid - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)	37
3.5	DEPARTEMENT OMGEVING	39
3.5.1	Begrotingsartikel QBX-3QCE2OA-WT: Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren.....	39
3.5.2	Begrotingsartikel QBX-3QCE2OB-WT: Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid	41
3.5.3	Begrotingsartikel QBX-3QCE2OC-WT: Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Vergroening van de economie.....	42
3.5.4	Begrotingsartikel QBX-3QCE2NA-WT: Werking en Toelagen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: hinder.....	45
3.5.5	Begrotingsartikel QBX-3QCE2HA-WT: Werking en Toelagen - Lucht - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: lucht.....	45
3.5.6	Begrotingsartikel QBX-3QCE2DQ-IS: Interne Stromen – Water – Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen (EV IV)	47
3.6	DAB MINAFONDS	48
3.6.1	Begrotingsartikel QBX-3QCE2ZZ-OV: Over te dragen overschot van het boekjaar	48
3.7	AGENTSCHAP NATUUR EN BOS (ANB)	48
3.7.1	Begrotingsartikel QDX-3QCE2FA-WT: Werking en Toelagen - Natuur en Biodiversiteit - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: natuur.....	48
4	Encours	57

1 BEGROTING 2019

1.1 INITIEEL GOEDGEKEURDE BEGROTING 2019

Bij decreet van 21 december 2018 werd de initiële begroting 2019 goedgekeurd. Het verleende vastleggingskrediet (VAK) bedroeg 474.0.0.000 euro en het verleende vereffeningskrediet (VEK) 664.998.000 euro (incl. overgedragen saldo). De ingeschreven ontvangsten (incl. overgedragen saldo) werden geraamd op 664.998.000 euro en de dotatie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Minafonds werd vastgelegd op 270.582.000 euro.

1.2 AANGEPASTE BEGROTING 2019

De initieel goedgekeurde begroting 2019 werd door het decreet van 13 december 2019 aangepast. Na de begrotingsaanpassing bedroeg het VAK 476.269.000 euro. Ten opzichte van het initieel verleende vastleggingskrediet was dit een stijging van 2.239.000 euro. Het VEK bedroeg na de de begrotingsaanpassing 693.558.000 euro (incl. overgedragen saldo). Dat is een stijging van 28.560.000 euro.

Na deze begrotingsaanpassing werden de ingeschreven ontvangsten verhoogd tot 693.558.000 euro (incl. overgedragen saldo). Ten opzichte van de initieel ingeschreven ontvangsten is dit een vermeerdering van 28.560.000 euro. De dotatie van de Vlaamse Gemeenschap aan het Minafonds werd na deze begrotingsaanpassing bepaald op 272.382.000 euro. Ten opzichte van de initieel toegekende dotatie was dit een stijging van 1.800.000 euro.

1.3 HERSCHIKTE BEGROTING 2019

Tabel 1: Initiële en aangepaste begroting 2019: Vorderingen (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	INITIEEL	AANGEPAST*
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)			
QBX-2QCEAJA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE	51.779.000,00	51.866.000,00
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)			
QBX-2QCEADA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: WATER	67.815.000,00	68.069.000,00
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)			
QBX-2QCEADB-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WATER - KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN	2.200.000,00	2.500.000,00

Agentschap Natuur en Bos (ANB)			
QBX-2QCEAFA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR	50.000,00	386.000,00
N.V. Vlaamse Milieuholding (VMH)			
QBX-2QCEAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	8.000.000,00	8.000.000,00
Departement Omgeving			
QBX-2QCEAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	2.605.000,00	3.227.000,00
DAB Minafonds			
QBX-2QCEAZZ-OG	SALDO	261.967.000,00	283.750.000,00
QBX-2QCEAZZ-OI	ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN	270.582.000,00	276.382.000,00
TOTAAL ONTVANGSTEN		664.998.000,00	694.180.000,00

*na laatste begrotingscontrole en laatste kredietherschikking

Tabel 2: Initiële en aangepaste begroting 2019: Uitgaven (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	INITEEL		AANGEPAST*	
		VAK	VEK	VAK	VEK
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)					
QBX-3QCE2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - BODEM EN ONDERGROND - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND	1.150.000,00	1.150.000,00	1.482.000,00	1.482.000,00
QBX-3QCE2EV-IS	INTERNE STROMEN - BODEM EN ONDERGROND - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	38.558.000,00	35.555.000,00	38.376.000,00	37.205.000,00
QBX-3QCE2JA-WT	WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE	31.394.000,00	25.972.000,00	39.683.000,00	26.877.000,00
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)					
QBX-3QCE2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: WATER	132.069.000,00	80.974.000,00	109.069.000,00	78.562.000,00
QBX-3QCE2DW-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	156.000,00	156.000,00	56.000,00	56.000,00
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)					
QBX-3QCE2DB-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHT AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN	2.200.000,00	2.200.000,00	2.200.000,00	1.939.000,00
QBX-3QCE2DY-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	627.000,00	929.000,00	627.000,00	786.000,00
QBX-3QCE2FY-IS	INTERNE STROMEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	18.020.000,00	15.500.000,00	19.621.000,00	18.601.000,00
QBX-3QCE2GA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLATTELANDSBELEID - HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND	3.448.000,00	3.448.000,00	4.070.000,00	4.070.000,00
QBX-3QCE2GY-IS	INTERNE STROMEN - PLATTELANDSBELEID - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	701.000,00	1.382.000,00	751.000,00	1.915.000,00
QBX-3QCE2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED	12.359.000,00	7.540.000,00	12.359.000,00	6.976.000,00
QBX-3QCE2NR-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSCHADE EN KAPITAALSCHADE	1.985.000,00	1.185.000,00	1.400.000,00	1.374.000,00
QBX-3QCE2NY-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	3.961.000,00	3.889.000,00	3.936.000,00	2.907.000,00
Departement Omgeving					
QBX-3QCE2DC-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN	133.729.000,00	133.729.000,00	131.835.000,00	131.835.000,00
QBX-3QCE2DQ-IS	INTERNE STROMEN - WATER - EIGEN VERMOGEN INFORMATIE VLAANDEREN (EV IV)	170.000,00	170.000,00	170.000,00	170.000,00

QBX-3QCE2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - LUCHT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: LUCHT	548.000,00	812.000,00	798.000,00	2.212.000,00
QBX-3QCE2NA-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: HINDER	179.000,00	179.000,00	179.000,00	114.000,00
QBX-3QCE2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU - LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL GEBIED	901.000,00	901.000,00	1.275.000,00	965.000,00
QBX-3QCE2OA-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	951.000,00	1.038.000,00	1.442.000,00	1.529.000,00
QBX-3QCE2OB-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID	628.000,00	745.000,00	645.000,00	570.000,00
QBX-3QCE2OC-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - VERGROENING VAN DE ECONOMIE	11.818.000,00	11.997.000,00	10.582.000,00	10.719.000,00
DAB Minafonds					
QBX-3QCE2ZZ-OV	SALDO	-	261.967.000,00	-	275.447.000,00
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)					
QDX-3QCE2FA-WT	WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR	78.478.000,00	73.580.000,00	93.874.000,00	87.869.000,00
TOTAAL UITGAVEN		474.030.000,00	664.998.000,00	474.430.000,00	694.180.000,00

*na laatste begrotingsaanpassing en laatste kredietherschikking

2 VORDERINGEN

2.1 GEREALISEERDE VORDERINGEN IN 2019

In onderstaande tabel wordt per begrotingsartikel een overzicht gegeven van de vorderingen en dit ten opzichte van de ingeschreven middelen in de begroting 2019 (na laatste begrotingsaanpassing en laatste kredietverschikking).

Tabel 3: Ingeschreven en gerealiseerde vorderingen in 2019 (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	BEDRAG	REEEL GEVORDERD	%
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)				
QBX-2QCEAJA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE	51.866.000,00	50.307.093,83	96,99%
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)				
QBX-2QCEADA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: WATER	68.069.000,00	69.415.563,82	101,98%
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)				
QBX-2QCEADB-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - WATER - KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN	2.500.000,00	2.055.425,37	82,22%
Agentschap Natuur en Bos (ANB)				
QBX-2QCEAFA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR	386.000,00	470.853,39	121,98%
N.V. Vlaamse Milieuholding (VMH)				
QBX-2QCEAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	8.000.000,00	8.000.000,00	100,00%
Departement Omgeving				
QBX-2QCEAOA-OW	ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	3.227.000,00	3.435.964,74	106,48%
DAB Minafonds				
QBX-2QCEAZZ-OG	SALDO	283.750.000,00	0,00	0,00%
QBX-2QCEAZZ-OI	ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN	276.382.000,00	276.382.000,00	100,00%
TOTAAL ONTVANGSTEN		694.180.000,00	410.066.901,15	59,07%

De netto-realisatiegraad (percentage vorderingen ten opzichte van de ingeschreven middelen, exclusief het overgedragen saldo) bedraagt 99,91%.

2.2 OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

2.2.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEAJA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Afval en materialen - Vlaanderen op weg zetten naar een kringlooeconomie

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC004 3670	48.000.000,00	49.807.093,83	103,76%
QBX QC006 3670	3.866.000,00	500.000,00	12,93%
Totaal begrotingsartikel	51.866.000,00	50.307.093,83	96,99%

2.2.1.1 Basisallocatie QBX QC004 3670 - Milieuheffingen met betrekking tot voorkoming en beheer van afvalstoffen

De inning van de heffingen gebeurt op basis van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen van 23 december 2011. De heffingsplichtigen zijn de uitbaters van afvalverwijderings/verwerkingsinrichtingen, alsook de overbrengers van afvalstoffen geproduceerd in het Vlaams Gewest met het oog op het verwerken ervan buiten het Vlaams Gewest. De inning van de heffing vindt eenmaal per kwartaal plaats. Voor het vierde kwartaal dient in december een voorschot betaald te worden dat 2/3de van het gemiddelde kwartaalbedrag bedraagt.

In 2019 werden reëel nieuwe vorderingen geboekt voor een (netto) totaal bedrag van 49.807.093,83 euro. Er werden nieuwe vorderingen (inclusief intresten en boeten) gecreëerd voor een bedrag van 108.226.176,84 euro. De annulaties (inclusief intresten en boeten) bedroegen in totaal 8.586.224,88 euro. Er waren geen uitzonderlijke opbrengsten. Er werd een totaal bedrag van 50.007.749,35 euro nog openstaande vorderingen naar dubieuze vorderingen geboekt en er waren terugnames van waardeverminderingen in kader van de dubieuze debiteuren voor een bedrag van 174.891,22 euro.

De inkomsten op kasbasis voor 2019 bedroegen 49.634.059,49 euro op niveau van het Minafonds.

In 2019 werden in twee dossiers inzake beheer van afval in strijd met artikel 12 MD heffingen opgelegd voor een totaal bedrag van 50.007.749,35 euro. Tegen die navorderingen is een beroep aangetekend bij de minister. De beslissing daarover wordt verwacht in de loop van 2020. Tegen de beslissing van de minister over het beroep kan een vordering worden ingesteld overeenkomstig de bepalingen van de artikel 1385decies en 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek. Gelet op deze betwistingen en mede gelet op de

grootte van de bedragen, werden deze vorderingen eind 2019 opgenomen als dubieuze vordering krachtens artikel 27,§2 van het Rekendecreet.

2.2.1.2 Basisallocatie QBX QC006 3670 - Ontvangsten met betrekking tot samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval (Fost+)

Op grond van artikel 13, §1, 12° van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval van 4 november 2008 moet FOST Plus vanaf 2009 jaarlijks 0,50 euro per inwoner of na indexering 59 eurocent per inwoner in 2019 aan het Vlaamse Gewest ter beschikking stellen voor het beleid rond verpakkingsafval. Voor 2019 werd het totale bedrag geraamd op 3.866.000 euro. Op grond van het decreet van 19 december 2008 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafvalstoffen, zoals gewijzigd door het programmadecreet van december 2009, wordt op basis van een werkprogramma het deelbedrag bepaald dat gestort wordt in het Minafonds. Tweemaal per jaar wordt in overleg met FOST Plus bepaald welk bedrag effectief in het Minafonds wordt gestort om subsidies te verlenen aan lokale besturen. In 2019 bedroeg dit bedrag 500.000 euro wat integraal werd besteed aan investeringen in afvalbakken en ondergrondse selectieve inzamelsystemen. De realisatiegraad bedraagt in werkelijkheid 100%.

Via de heffing dragen de erkende organismen voor huishoudelijk verpakkingsafval (momenteel alleen FOST Plus) bij tot de financiering van het beleid van de gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingsafval. Dit beleid kan onder meer betrekking hebben op: de preventie van verpakkingsafval; de strijd tegen de aanwezigheid van verpakkingen in het zwerfvuil; Research & Development om de kwaliteit van de verpakkingen en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren; de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen; de niet-selectieve inzameling en verwerking van verpakkingsafval.

2.3 VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)

2.3.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEADA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Water - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: water

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC005 3670	40.116.000,00	41.122.666,68	102,51%
QBX QC009 3670	27.953.000,00	28.292.897,14	101,22%
Totaal begrotingsartikel	68.069.000,00	69.415.563,82	101,98%

2.3.1.1 Basisallocatie QBX QC005 3670 - Milieuheffingen met betrekking tot bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging

De realisatie voor de heffing op waterverontreiniging benadert zeer sterk de geraamde ontvangst.

2.3.1.2 Basisallocatie QBX QC009 3670 - Milieuheffingen met betrekking tot maatregelen inzake het grondwaterbeheer

De realisatie voor de heffing op de winning van grondwater benadert zeer sterk de geraamde ontvangst.

2.4 VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

2.4.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEADB-OW: ontvangsten Werking en Toelagen - Water - Kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC010 3670	2.500.000,00	2.055.425,37	82,22%
Totaal begrotingsartikel	2.500.000,00	2.055.425,37	82,22%

2.4.1.1 Basisallocatie QBX QC010 3670 - Heffingen en administratieve geldboetes met betrekking tot bescherming milieu tegen verontreiniging door meststoffen en nitraten

Het betreft ontvangsten op basis van de toepassing van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarisch bronnen. Volgens deze decreten wordt de Mestbank belast met het opleggen en innen van heffingen en administratieve geldboetes. Vanaf productiejaar 2007 worden er enkel nog administratieve geldboetes opgelegd.

In 2019 werden er nieuwe vorderingen gecreëerd voor een bedrag van 3.803.915 euro. Van deze vorderingen werd er 512.282 euro geannuleerd. De netto creatie van nieuwe vorderingen in 2019 bedraagt hierdoor 3.291.633 euro. Alle openstaande vorderingen eind 2019 worden als dubieus beschouwd. De netto vorderingen uitgeschreven in 2019 worden gecorrigeerd met (een gedeelte van) de ontvangsten en annulaties van de dubieuze vorderingen eind 2018 en met de oninbare bijkomende dubieuze vorderingen vanaf 2019. Deze correctie voor 2019 bedraagt 1.087.650 euro.

De werkelijke uitvoering op deze basisallocatie is 2.203.983 euro. Het verschil van 148.558 euro is te wijten aan een rekenfout bij het boeken van de waardeverminderingen op dubieuze debiteuren. Dit zal in 2020 worden gecorrigeerd.

2.5 AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

2.5.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEAFA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Natuur en Biodiversiteit - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: natuur

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC018 1611	386.000,00	470.853,39	121,98%
Totaal begrotingsartikel	386.000,00	470.853,39	121,98%

2.5.1.1 Basisallocatie QBX QC018 1612 - Diverse ontvangsten ANB

Op deze basisallocatie worden diverse vorderingen geboekt die niet op andere basisallocaties van de middelenbegroting kunnen aangerekend worden. Het betreft een brede waaier van ontvangsten gaande van het terugstorten van een onroerende voorheffing, notaris- en hypotheekkosten en andere diverse terugbetalingen. Daarnaast betreft het ook ontvangsten uit de vervreemding van onroerende goederen. Dergelijke vervreemdingen gebeuren bijvoorbeeld voor de realisatie van werken van openbaar nut, zoals de aanleg van een fietspad. Door een uitzonderlijke ontvangst van 336.000 euro voor de verkoop van een perceel industriegrond lagen de ontvangsten in 2019 hoger dan de voorbije jaren.

2.6 NV VLAAMSE MILIEUHOLDING

2.6.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC003 2820	8.000.000,00	8.000.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	8.000.000,00	8.000.000,00	100,00%

2.6.1.1 Basisallocatie QBX QC003 2820 - Ontvansten dividenden NV Vlaamse Milieuholding

In het begrotingsjaar 2019 werd een dividend gevorderd en ontvangen op basisallocatie QBX QC003 2820.

2.7 DEPARTEMENT OMGEVING

2.7.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEAOA-OW: Ontvangsten Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC001 1611	977.000,00	1.196.022,46	122,42%
QBX QC008 3640	0,00	-123,94	-
QBX QC014 3810	2.250.000,00	2.240.066,22	99,56%
Totaal begrotingsartikel	3.227.000,00	3.435.964,74	106,48%

2.7.1.1 Basisallocatie QBX QC001 1612 - Diverse ontvangsten Leefmilieu

In 2019 werd er een bedrag van 1.196.022,46 euro gevorderd aan diverse ontvangsten. De diverse ontvangsten kunnen betrekking hebben op de verkoop van publicaties, ontvangsten van de educatieve centra, de terugbetaling van te veel betaalde uitgaven,... In 2019 was er ook een éénmalige doorstorting van teruggevorderde middelen door het Vlaamse Betaalorgaan (Departement Landbouw en Visserij) in kader van de Certificeringsaudit 2018 voor de maatregelen OKW en LEADER voor een bedrag van 622.000,00 euro.

2.7.1.2 Basisallocatie QBX QC008 3670 - Ontvangsten uit dossiers GGO's

Het betreft hier refunds met betrekking tot oude VLAREM-dossierstaksen. Deze refunds hebben een negatieve impact op de ESR-aanrekening aan de ontvangstenkant.

2.7.1.3 Basisallocatie QBX QC014 3810 - Ontvangsten bestuurlijke beboeting in uitvoering van het milieuhandhavingsdecreet en het milieuschadedecreet

De gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving heeft in 2019 voor een totale waarde van 2.394.624,84 euro aan boetebeslissingen opgelegd. Daarbij komt ook nog eens een bedrag van 379.207,00 euro aan dwangsommen. Ten gevolge van correcties en waardeverminderingen op vorderingen uit

voorgaande begrotingsjaren wordt het begrotingsjaar 2019 afgesloten met een vorderingsbedrag ter waarde van 2.240.066,22 euro. Dit zijn, naast de correcties ten gevolge van faillissementen, insolventie, etc., de dossiers waarbij het gaat om boetebeslissingen (vorderingen) opgemaakt eind 2018, waarna een beroepsprocedure bij het handhavingscollege (HHC) werd gestart en waarbij het HHC in 2019 een uitspraak heeft gedaan die tot gevolg had dat een (deel van de) geldboete niet moest betaald worden.

2.8 DAB MINAFONDS

2.8.1 Begrotingsartikel QBX-2QCEAZZ-OG: Overgedragen overschot vorige boekjaren

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC002 0821	283.750.000,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	283.750.000,00	0,00	-

2.8.1.1 Basisallocatie QBX QC002 0821 - Overgedragen overschot vorige boekjaren

De decretale basis van deze ontvangst is terug te vinden onder artikel 3 §11 van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Minafonds. Het initieel ingeschreven bedrag in de begroting 2019 was een raming terwijl het effectieve geconsolideerde saldo 283.750.000,00 euro bedroeg.

2.8.2 Begrotingsartikel QBX-2QCEAZZ-OI: Ontvangsten interne stromen

	Ingeschreven	Reëel gevorderd	Gerealiseerd (%)
QBX QC013 6611	272.382.000,00	272.382.000,00	100,00%
QBX QC015 4640	4.000.000,00	4.000.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	276.382.000,00	276.382.000,00	100,00%

2.8.2.1 Basisallocatie QBX QC013 6611 - Dotatie DAB Minafonds

De decretale basis voor de dotatie is terug te vinden in artikel 3 §6 van het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Minafonds. De dotatie aan het Minafonds bedroeg 272.382.000,00 euro in het begrotingsjaar 2019.

2.8.2.2 Basisallocatie QBX QC015 4640 - Doorstorting in het kader van overeenkomsten en akkoorden met andere entiteiten van de Vlaamse Overheid

Er werd in kader van het Actieplan Klimaat een bedrag van 2 miljoen euro doorgestort voor OVAM betreffende de ondersteuning van de circulaire economie en 2 miljoen euro voor ANB betreffende bebossing.

3 VASTLEGGINGEN EN ORDONNANCERINGEN IN 2019

3.1 OVERZICHT GEREALISEERDE VASTLEGGINGEN EN ORDONNANCERINGEN

In onderstaande tabel wordt per begrotingsartikel een overzicht gegeven van de gerealiseerde vastleggingen en ordonnanceringen en dit ten opzichte van de ingeschreven kredieten in de begroting 2019 (na laatste begrotingsaanpassing en laatste kredietherschikking).

Tabel 4: Ingeschreven en gerealiseerde uitgaven in 2019 (in euro)

BA	OMSCHRIJVING	VAK	VL	%	VEK	ORD	%
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)							
QBX-3QCE2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - BODEM EN ONDERGROND - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND	1.482.000,00	1.481.600,00	99,97%	1.482.000,00	1.481.600,00	99,97%
QBX-3QCE2EV-IS	INTERNE STROMEN - BODEM EN ONDERGROND - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	38.376.000,00	38.376.000,00	100,00%	37.205.000,00	34.762.513,72	93,44%
QBX-3QCE2JA-WT	WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE	39.683.000,00	36.310.096,13	91,50%	26.877.000,00	21.800.836,13	81,11%
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)							
QBX-3QCE2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: WATER	109.069.000,00	108.918.895,18	99,86%	78.562.000,00	77.413.516,85	98,54%
QBX-3QCE2DW-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	56.000,00	56.000,00	100,00%	56.000,00	56.000,00	100,00%
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)							
QBX-3QCE2DB-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN	2.200.000,00	2.200.000,00	100,00%	1.939.000,00	1.794.540,00	92,55%
QBX-3QCE2DY-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	627.000,00	627.000,00	100,00%	786.000,00	766.453,11	97,51%
QBX-3QCE2FY-IS	INTERNE STROMEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	19.621.000,00	19.620.572,00	100,00%	18.601.000,00	12.081.572,00	64,95%
QBX-3QCE2GA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLATTELANDSBELEID - HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND	4.070.000,00	4.062.261,86	99,81%	4.070.000,00	3.399.542,96	83,53%
QBX-3QCE2GY-IS	INTERNE STROMEN - PLATTELANDSBELEID - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	751.000,00	751.000,00	100,00%	1.915.000,00	1.482.000,00	77,39%

QBX-3QCE2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED	12.359.000,00	12.359.000,00	100,00%	6.976.000,00	6.623.867,99	94,95%
QBX-3QCE2NR-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSSCHADE EN KAPITAALSCHADE	1.400.000,00	1.400.000,00	100,00%	1.374.000,00	1.275.561,88	92,84%
QBX-3QCE2NY-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	3.936.000,00	3.935.822,68	100,00%	2.907.000,00	2.857.122,12	98,28%
Departement Omgeving							
QBX-3QCE2DC-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN	131.835.000,00	131.835.000,00	100,00%	131.835.000,00	131.835.000,00	100,00%
QBX-3QCE2DQ-IS	INTERNE STROMEN - WATER - EIGEN VERMOGEN INFORMATIE VLAANDEREN (EV IV)	170.000,00	170.000,00	100,00%	170.000,00	170.000,00	100,00%
QBX-3QCE2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - LUCHT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: LUCHT	798.000,00	747.596,25	93,68%	2.212.000,00	624.529,41	28,23%
QBX-3QCE2NA-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: HINDER	179.000,00	176.781,00	98,76%	114.000,00	94.953,48	83,29%
QBX-3QCE2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED	1.275.000,00	1.274.519,69	99,96%	965.000,00	964.253,30	99,92%
QBX-3QCE2OA-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA- OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	1.442.000,00	1.398.018,57	96,95%	1.529.000,00	1.397.003,70	91,37%
QBX-3QCE2OB-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA- OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID	645.000,00	640.757,52	99,34%	570.000,00	516.394,84	90,60%
QBX-3QCE2OC-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA- OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - VERGROENING VAN DE ECONOMIE	10.582.000,00	10.555.928,24	99,75%	10.719.000,00	10.372.245,44	96,77%
DAB Minafonds							
QBX-3QCE2ZZ-OV	SALDO	-	-	-	275.447.000,00	0,00	-
Agentschap Natuur en Bos (ANB)							
QDX-3QCE2FA-WT	WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR	93.874.000,00	93.869.804,45	100,00%	87.869.000,00	87.858.528,34	99,99%
TOTAAL UITGAVEN		474.430.000,00	470.766.653,57	99,23%	694.180.000,00	399.628.035,27	57,57%

De netto-realisatiegraad (percentage betalingen ten opzichte van het totale vereffeningskrediet, exclusief het overgedragen saldo) bedraagt 95,44%.

3.2 OPENBARE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)

3.2.1 Begrotingsartikel QBX-3QCE2JA-WT: Werking en Toelagen - Afval en Materialen - Vlaanderen op weg zetten naar een kringlooeconomie

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC012 3121	9.950.000,00	9.948.553,02	99,99%
QBX QC025 3300	808.000,00	808.000,00	100,00%
QBX QC056 6321	24.014.000,00	20.643.110,00	85,96%
QBX QC097 3300	4.911.000,00	4.910.433,11	99,99%
Totaal begrotingsartikel	39.683.000,00	36.310.096,13	91,50%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC012 3121	9.950.000,00	9.948.551,82	99,99%
QBX QC025 3300	808.000,00	808.000,00	100,00%
QBX QC056 6321	10.760.000,00	6.944.280,00	64,54%
QBX QC097 3300	5.359.000,00	4.100.004,31	76,51%
Totaal begrotingsartikel	26.877.000,00	21.800.836,13	81,11%

3.2.1.1 QBX QC012 3121 - Ondersteuning duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen (onder andere dierlijk afval, dierenmeel en slachtafval via Rendac)

Door bij te dragen aan de financiering van de ophaling en verwerking van krenge van landbouwdieren, worden de risico's op het illegaal verwijderen van de krenge (zoals sluikestorten of begraven) sterk verminderd. Illegaal verwijderde krenge kunnen een groot risico betekenen voor de gezondheid van mens, dier en milieu.

De Vlaamse Overheid draagt jaarlijks ongeveer 50% van de werkelijke kosten voor de landbouwers. Voor particulieren is de ophaling en verwerking gratis en wordt 100% van de kosten vergoed.

3.2.1.2 QBX QC025 3300 - Ondersteuning erkende kringloopcentra

In 2019 werd 808.000 euro subsidie uitgekeerd aan de Vlaamse erkende kringloopcentra op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2005 inzake de erkenning en de subsidiëring van de kringloopcentra.

De subsidie per kringloopcentrum wordt berekend op basis van het aantal kilo hergebruikte goederen en rekening houdend met de grootte en het aantal inwoners dat in het verzorgingsgebied van elk kringloopcentrum woont.

3.2.1.3 QBX QC056 6321 - Ondersteuning preventie, selectieve inzameling (containerparken, ondergrondse containers, diftar-systemen,...) en het bouwen van installaties (groen- en GFT-compostering, sortering grofvuil,...)

Op basis van het Besluit van de Regering van 23 januari 2004 betreffende de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten werden via deze basisallocatie onder meer subsidies toegekend voor ondergrondse sorteerstraatjes en ondergrondse containers uitgerust met diftar, diftarcontainerparken en diftar huis aan huis, projecten openbare reinheid (zwerfvuilbakken en veegmachines), alternatief transport (containers, voorkamerpersen van huishoudelijk afval met de binnenvaart) en composteerinstallaties.

Om onze leefomgeving tegen 2040 asbestveilig te maken keurde de Vlaamse Regering in 2018 het actieplan Asbestafbouw van de OVAM goed. Het plan bevat verschillende maatregelen om risicovolle asbesttoepassingen versneld uit onze gebouwen te verwijderen. Een versnelde verwijdering impliceert eveneens een verhoogde aanvoer op het lokale recyclagepark. Om verwijdering en aanvoer zo vlot en zo veilig mogelijk te kunnen laten verlopen voor de burger, ondersteunde de OVAM lokale besturen in 2019 voor een bedrag van 14,3 miljoen euro in VAK en 2,3 miljoen euro in VEK. Het gros van dit bedrag komt de burger ten goede via ontzorgende projectformules op maat van de gemeente waarin hij woont. Eén van deze projectmogelijkheden is bijvoorbeeld de ophaling van asbestcementen golfplaten in een golfplatenzak aan huis en dit aan sterk gereduceerd tarief.

Een deel van het budget in VAK en VEK wordt gevormd door de bijdrage van FOST Plus. Dit deel van het budget wordt pas vrijgegeven bij de effectieve ontvangst van de bijdrage van FOST Plus. In 2019 werd 500.000 euro van de voorziene 3.866.000 euro effectief gestort. De werkelijke benutting van deze basisallocatie bedraagt dan ook 99,98% in VAK en 93,92% in VEK.

3.2.1.4 QBX QC097 3300 - Subsidies in het kader van Circulaire Economie

Voor projecten in het kader van Circulaire Economie werd in 2019 4.910.433 euro vastgelegd en 4.100.004 euro aan subsidies uitgekeerd. Hiermee worden 53 experimenteer-, demonstratie- en disseminatieprojecten van (partnerschappen van) bedrijven, lokale overheden, onderzoeksinstituten, organisaties en burgers ondersteund rond circulair aankopen, circulaire stad en circulair ondernemen.

3.2.2 Begrotingsartikel QBX-3QCE2EA-WT: Werking en Toelagen - Bodem en Ondergrond - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: bodem en ondergrond

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC013 3122	1.482.000,00	1.481.600,00	99,97%
QBX QC090 5112			
VAK - Budget 2019	0,00	0,00	-
VAK - Vrijgave Budget < 2019	1.403,86	1.403,86	100,00%
Totaal begrotingsartikel	1.482.000,00	1.481.600,00	99,97%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC013 3122	1.482.000,00	1.481.600,00	99,97%
QBX QC090 5112	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	1.482.000,00	1.481.600,00	99,97%

3.2.2.1 QBX QC013 3122 - Overdracht financiële fondsen bodemsanering (Vlabotex en de bodemsaneringsorganisatie voor de sector van de garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven erkend door de Vlaamse Regering)

Subsidie voor Vlabotex vzw ter ondersteuning van haar werking als bodemsaneringsorganisatie. Vlabotex vzw neemt in de eerste plaats de verplichting over tot het opstellen van het individueel bodempreventie- en bodembeheersplan (BPBP) van de exploitant, mits deze hiervoor een overeenkomst sluit met Vlabotex vzw. In dit geval wordt een sectoraal BPBP opgesteld door de bodemsaneringsorganisatie.

Daarnaast kunnen (voormalige) exploitanten of eigenaars een overeenkomst sluiten met Vlabotex vzw. Hierdoor zal Vlabotex vzw de bodemsanering voor de verontreiniging met droogkuisproducten die als historisch (verontreiniging die ontstaan is voor 29 oktober 1995) te beschouwen is, uitvoeren voor een forfaitaire jaarlijkse bijdrage gedurende 30 jaar. De jaarlijkse subsidie van de Vlaamse Overheid is gelijk aan de som van de jaarlijkse bijdragen die Vlabotex voor dat jaar ontvangen heeft van haar leden voor de als historisch te beschouwen bodemverontreiniging met droogkuisproducten. Hiermee wordt een solidarisering binnen de aangeduide sector beoogd en wordt een spreiding van de kosten van de bodemsanering doorheen de tijd mogelijk gemaakt. In 2019 bedroeg de subsidie 1.150.000 euro.

In het bodemdecreet en Vlarebo is voorzien dat de Vlaamse Regering subsidies kan toekennen aan een erkende bodemsaneringsorganisatie voor de gedeeltelijke financiering van de taken en de werkingskosten noodzakelijk om die taken uit te voeren inzake historische bodemverontreiniging die is veroorzaakt door de activiteit waarvoor een erkende bodemsaneringsorganisatie is opgericht. Die bijdrage is maximaal gelijk aan de som van alle bijdragen die de bodemsaneringsorganisatie ontvangen heeft in het kader van de overeenkomsten die gesloten zijn ter uitvoering van het Bodemdecreet.

Daarnaast is voorzien dat een bodemsaneringsorganisatie in het jaar dat ze haar erkenning aanvraagt een aanvraag tot startsubsiëring voor haar werking in dat jaar kan indienen. Dit bedrag van die subsidie kan hoger zijn dan de bijdragen die de bodemsaneringsorganisatie ontvangt in het jaar dat ze erkend wordt. Het verschil tussen die startsubsidie en de bijdragen ontvangen in dat jaar, wordt in mindering gebracht van de subsidie in de daaropvolgende jaren.

Op 21 december 2018 keurde de Vlaamse Regering de erkenning van bodemsaneringsorganisatie voor de sector van de “garage- en koetswerkbedrijven en aanverwante bedrijven”, vzw Tersana, goed. Na verrekening van een deel van de startsubsidie werd in 2019 een subsidie van 331.600 euro toegekend.

3.2.2.2 QBX QC090 5112 - FFEU-projecten “bodemsanering via OVAM (projecten 2007 en 2008)”

Binnen het FFEU 2008 werden voor het project “brownfields voor OVAM” (2008/03) middelen voorzien voor de sanering van de terreinen van Carcoke te Brugge en de sanering van de Balmatt-site te Mol. De voorziene middelen voor Carcoke zijn volledig opgebruikt voor de geplande aannemingsopdrachten. De sanering van Balmatt is later opgestart dan voorzien, waarbij de voorziene middelen niet volledig zijn opgebruikt. In 2015 zijn de resterende middelen ter waarde van 987.176,97 euro herbestemd naar de opdracht verwijdering en verwerking van gronden die zijn vrijgekomen bij de sanering van het ‘Zijdelings Vaartje’ voor de sanering van Carcoke te Brugge. In 2017 kwam een restbedrag van 1.403,86 euro vrij en dit encours werd in 2017 ingekanteld in het Minafonds.

3.2.3 Begrotingsartikel QBX-3QCE2EV-IS: Interne Stromen - Bodem en Ondergrond - Openbare Vlaamse Afvalmaatschappij (OVAM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC035 4140	4.419.000,00	4.419.000,00	100,00%
QBX QC038 4140	4.587.000,00	4.587.000,00	100,00%
QBX QC048 6141	100.000,00	100.000,00	100,00%
QBX QC051 6141	29.270.000,00	29.270.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	38.376.000,00	38.376.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC035 4140	5.263.000,00	5.069.401,48	96,32%
QBX QC038 4140	4.711.000,00	4.351.911,48	92,38%
QBX QC048 6141	310.000,00	146.457,10	47,24%
QBX QC051 6141	26.921.000,00	25.194.743,66	93,59%
Totaal begrotingsartikel	37.205.000,00	34.762.513,72	93,44%

3.2.3.1 QBX QC035 4140 - Dotatie OVAM voor bodemsanering en bodembescherming (onder andere sensibilisering, studies en onderzoeken)

Via deze basisallocatie worden de uitgaven gefinancierd met betrekking tot de werkingskosten (onder meer ambtshalve locatiegebonden oriënterende en beschrijvende onderzoeken, opvolging en controle van vrijwillige en verplichte saneringen, register, grondverzet), studies en onderzoeken, gemeentelijke bodemonderzoeken, sensibilisering, expertise en geschillen in het kader van het bodemdecreet.

In 2019 werd in de onderzoeksprogrammatie voor 394.000 euro aan budgetten vastgelegd voor onderzoeken naar streefwaarden in de bodem, de transfer van de intellectuele rechten van het S-Risk-model, de organisatie van een Ensor2-workshop en de begeleiding bij Aquaconsoil. Er werden ook middelen ingezet voor de insourcing van administratieve en telefonische assistentie, een 2036 Quick Win-aanpak, de ondersteuning van Resanat, Narmena en de kwaliteitsverbetering van de Gemeentelijke Inventaris en het bepalen van de waarden voor Emerging Contaminants. Dit budget draagt bij tot de 2036-doelstelling door uitvoering van siteonderzoeken op percelen in eigendom van particulieren. Deze zijn immers vrijgesteld van onderzoeksplicht. Daarnaast voeren we met deze middelen verschillende programma's inzake ambtshalve saneringen en geofysisch onderzoek op stortplaatsen uit. Er werden ook middelen voorzien voor het programmeren van een beslissingsondersteunend systeem voor waterbodemsaneringstechnieken.

De 2036-doelstelling werd ondersteund door de mediacampagne De Grote Grondvraag. Met de Grote Grondvraag ondersteunen de OVAM en de Vlaamse steden en gemeenten alle grondeigenaars in Vlaanderen bij het controleren - en waar nodig - saneren van hun grond. Het doel is om tegen 2036 een gezonde omgeving te creëren voor wonen, werken en ontspannen.

3.2.3.2 QBX QC038 4140 - Dotatie OVAM voor duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen (onder andere sensibilisering, studies en onderzoeken)

Via deze basisallocatie werden uiteenlopende uitgaven gefinancierd in het kader van het decreet betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen.

Er werden middelen voorzien voor expertise-opdrachten gefinancierd in het kader van de transitieprioriteit Circulaire Economie: Green Deal Circulair Bouwen, Green Deal Circulair Aankopen en Circulaire Stadshavens. In het kader van het asbestafbouwplan werd een campagne asbest gevoerd via Google en Facebook, een asbestwebsite en door middel van brochures asbest. Er werd tevens een asbestsubsidiezoeker ontwikkeld. Er werden verschillende communicatie-acties uitgevoerd. Deze waren gericht op eco-innovatie in het onderwijs, het zwerfvuilbeleid en een duurzaam evenementenbeleid. Voor de uitvoering van de transitieprioriteit circulaire economie werden communicatie-acties opgezet rond de Green Deal Circulair Bouwen en de Green Deal Circulair Aankopen. In februari 2019 organiseerde OVAM in Antwerpen het gerenommeerde World Resources Forum (WRF) in samenwerking met partners als stad Antwerpen, VITO, Agoria, ...

In de onderzoeksprogrammatie werd voor in totaal 899.000 euro middelen vastgelegd voor een uitgebreide sorteeranalyse van het huishoudelijk afval, de proeftuinen Urban Mining, de bepaling van de referentiekost zwerfvuil, een studie rond Circular City Ports en een impact-analyse van de Open Call Circulaire Economie. Naast het verder inzetten van de gekende instrumenten (Ecolizer, Henry van de Velde Award, Ecodesign by OVAM,...) werd ook specifiek ingezet op het onderwijs als brug naar burger en bedrijven (Ecodesign challenges, Ecodesign awards voor studenten) en op het stimuleren van eco-innovatie (technologisch, samenwerking,...).

Tenslotte werd de ondersteuning van de werking van vzw Vlaco, Interregionale Verpakkingscommissie (IVC) en Unep via deze basisallocatie gefinancierd, net zoals de bijdrage aan het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer.

3.2.3.3 QBX QC048 6141 - Dotatie OVAM voor convenant met Umicore (werkingsdotatie BBF)

Via deze basisallocatie worden de investerings- en werkingskosten van de convenant met betrekking tot bodemsanering van de in het Vlaams Gewest gelegen Umicore vestigingen gefinancierd. Op 23 april 2004 werd deze convenant ondertekend. Hierin werd onder meer vastgelegd dat zowel de OVAM/Vlaamse Regering als UMICORE NV een gemeenschappelijke financiële inspanning aangaan voor de bodemsanering van de ruime omgeving volgens een 50/50 regeling. De gemeenschappelijke financiële inspanning bedraagt in totaal 30 miljoen euro verspreid over een termijn van 10 jaar. Deze convenant liep ten einde op 23 april 2019.

In 2019 werden middelen voorzien voor de opmaak van een site-onderzoek, de ondersteuning in onderzoeken over grond- en oppervlaktewater en de verdere uitwerking van projecten die voortvloeien uit deze convenant.

3.2.3.4 QBX QC051 6141 - Dotatie OVAM voor investeringsuitgaven (o.a. aan BBF) met betrekking tot ambtshalve bodemsaneringen, de verwijdering van afvalstoffen en aanpak brownfields

Via deze allocatie worden uitgaven gefinancierd voor het uitvoeren van bodemsaneringswerken, de ambtshalve verwijdering van afvalstoffen en bijkomende kosten. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

In 2019 werden volgende grote dossiers vastgelegd: saneringswerken aan de Winterbeek, de sanering van de voormalige zinkfabriek in Boom, de sanering van de zone Handelsdok Oost in Gent, de sanering aan de Spinnerijkaai in Kortrijk, de sanering van de Comet-site in Mechelen en het afsluiten van enkele raamcontracten voor o.a. saneringswerken in (onderwijs)instellingen en bij bedrijven.

In 2019 werden de grootste facturen vereffend in het project Gent-Oude Dokken, saneringswerken aan de Winterbeek, Kapelle-op-Den-Bos asbestproductieafval, Edegem Fort-V-straat, de site Zeematex in Zeebrugge en Oostende/Baalskaai.

In 2019 werd er vanuit deze middelen ook 1.441.000 euro vastgelegd in het kader van het asbestafbouwbeleid en 907.000 euro voor afval en sloopwerken.

Voor de verwijdering van asbest op scholen werd 3.162.000 euro uitbetaald. Daarnaast werd 695.000 euro vereffend voor de verwijdering van heftruckbanden op Molenbergnatie in Antwerpen en de overeenkomst verwijdering afvalbanden landbouwsector.

Bij enkele principieel goedgekeurde projecten van huissaneerders kon de voorziene uitvoering niet doorgaan, o.a. door gewijzigde plannen van de initiatiefnemer. Doordat de bodemsanering wordt geïntegreerd met herontwikkeling, volgt de bodemsanering de timing van de herontwikkelingsplannen van de partner. Zo starten de projecten te Kapellen, te Gent en te Vilvoorde later dan voorzien. Daarnaast kende de sector van de thermische reiniging verwerkingsproblemen in 2019: de Nederlandse installaties draaiden niet of op verminderde capaciteit. De facturatie van deze thermisch te reinigen gronden is verschoven naar 2020.

3.3 VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ

3.3.1 Begrotingsartikel QBX-3QCE2DA-WT: Werking en Toelagen - Water - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: water

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC000 6321	4.000.000,00	3.987.905,68	99,70%
QBX QC054 6321	100.069.000,00	99.924.339,18	99,86%
QBX QC089 7320*			
VAK – Budget 2019	0,00	0,00	-
VAK – Vrijgave Budget < 2019	17.154,28	10.611,61	61,86%
QBX QC093 7320	5.000.000,00	5.006.650,32	100,13%
Totaal begrotingsartikel	109.069.000,00	108.918.895,18	99,86%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC000 6321	900.000,00	866.508,06	96,28%
QBX QC054 6321	72.530.000,00	72.406.503,27	99,83%
QBX QC089 7320*	11.000,00	3.203,46	29,12%
QBX QC093 7320	5.121.000,00	4.137.302,06	80,79%
Totaal begrotingsartikel	78.562.000,00	77.413.516,85	98,54%

3.3.1.1 QBX QC000 6321 - Ondersteuning van projecten in kader van waterhergebruik en voorkoming van droogte

Om Vlaanderen beter te wapenen tegen de gevolgen van klimaatverandering besliste de Vlaamse Regering eind 2019 een subsidie toe te kennen aan acht innovatieve projecten die waterschaarste in periodes van droogte kunnen inperken. Bedrijven die op een innovatieve manier en in samenwerking met minstens twee andere bedrijven duurzaam watergebruik in hun bedrijfsvoering opnemen en op die manier beter gewapend zullen zijn in nieuwe periodes van droogte, konden bij de Vlaamse Milieumaatschappij een projectsubsidie aanvragen. De eenmalige projectoproep kwam er naar aanleiding van de uitzonderlijk droge zomers van de voorbije jaren.

Voor acht projecten werden subsidies vastgelegd en aan de meeste partners werd een eerste schijf van 30% subsidie vereffend. Het betreft de volgende projecten:

- Balta in Oudenaarde;
- Buren en boeren in Olen;
- Limburgse landbouw, Vlaamse waterbouw;
- Mallaardstraat Ninove buffert regenwater;
- Slim regenwaterbeheer in Duffel;
- Van mest naar irrigatiewater in Langemark-Poelkapelle;
- Bufferbekken tegen wateroverlast en voor drinkwater nieuwbouwwoningen in Edegem;
- Water voor later in Keiberg-Vossem.

Dankzij deze proeftuinen zal kennis opgebouwd worden over de praktische en technische uitdagingen en oplossingen enerzijds en over de beleidsmatige en administratieve hindernissen en mogelijkheden anderzijds. Door permanente opvolging en evaluatie en een communicatietraject zal de kennis gebundeld en verspreid worden om zo de weg te openen naar een vermenigvuldiging van gelijkaardige projecten die overal in Vlaanderen de droogte te lijf gaan.

3.3.1.2 QBX QC054 6321 - Investeringsbijdragen aan gemeenten voor de aanleg van gemeentelijke rioleringen, kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties en private waterzuiveringsinstallaties

In 2019 werd voor 99.924.339,18 euro aan subsidies voor 88 gemeentelijke riolerings- en 85 IBA-projecten (Individuele Behandelingsinstallatie voor Afvalwater) vastgelegd. De begunstigden van deze toelagen zijn gemeentebesturen, intercommunales en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, die gemeentelijke rioleringsprojecten voor uitvoering overgenomen hebben en het rioolbeheer voor de betrokken gemeenten uitvoeren. Zowel aanleg als heraanleg van rioleringen en afkoppelingsprojecten kwamen aan bod.

Door het toekennen van deze subsidies stimuleert het Vlaams Gewest de uitbouw en optimalisatie van het gemeentelijke rioleringsnet en de sanering van ongezuiverde lozingen. In 2017 ging het nieuwe subsidiebesluit in voege. Er was een overgangperiode van 1 jaar voorzien waarin projecten nog volgens de oude

procedure konden vastgelegd worden. Het vastleggingsbudget in 2018 was niet hoog genoeg om al deze dossiers te kunnen vastleggen. Er was een overloop naar 2019 van 87,39 miljoen euro. Slechts 16 dossiers werden volgens de nieuwe procedure vastgelegd in fase gunning.

Het voorziene vereffeningskrediet van 72.530.000,00 euro werd quasi volledig benut. Er werd in totaal voor 272 dossiers een betaling doorgevoerd van voorschot en/of saldo.

3.3.1.3 QBX QC089 7320 - FFEU-project "Brownfields en waterbeheersing (project 2003)"

Het vereffeningsbudget op deze basisallocatie wordt benut voor verdere vereffening van de oorspronkelijk op de FFEU-begroting vastgelegde dossiers, met name het project 2003 'Brownfields en waterbeheersing'. Meer concreet werd het vereffeningsbudget 2019 benut voor finale vereffening van het dossier 'Grondige ruiming van de Schijnboezems' te Antwerpen, dat in 2015 gedeeltelijk op het programma FFEU 2003 werd vastgelegd.

3.3.1.4 QBX QC093 7320 - Uitvoering van maatregelenprogramma's in het kader van stroomgebiedbeheerplannen

De stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021, inclusief het maatregelen- en actieprogramma, werden op 18 december 2015 door de Vlaamse Regering definitief vastgesteld. Door de entiteiten Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de afdeling Vlaams Planbureau voor Omgeving (VPO) van het departement Omgeving werden acties geformuleerd waar een meervraag tegenover stond, ten bedrage van 4,5 miljoen euro per jaar voor de volledige planperiode.

In 2019 werd een vastleggingsbudget van 5.000.000 euro ter beschikking gesteld op de Minafondsbeegroting en toegewezen aan basisallocatie QBX QC093 7320. Per entiteit werden projecten aanbesteed die resulteren uit de vooropgestelde meervraag.

Door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) worden op deze basisallocatie de uitgaven in het kader van de kaderrichtlijn Water aangerekend. Het gaat om projecten die zowel bijdragen aan de realisatie van de kaderrichtlijn Water als aan de Vogel- en Habitatrichtlijn. Het betreft volgende projecten:

- De ecohydrologische studie 'Bolisserbeek en Dommel ter voorbereiding van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen';
- De ecohydrologische studie 'Pampa Siberia';
- De ecohydrologische studie 'Schulensmeer' (een project dat door ANB en VMM samen wordt uitgevoerd).

Door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) werden enkele concrete investeringsprojecten aanbesteed die lokaal bijdragen aan het behalen van de goede ecologische toestand van de betrokken waterlichamen:

- Onderzoek naar het verdwijnen van waterplanten op de Grote Nete, relatie met Chinese Wolhandkrab;
- Creëren draagvlak voor diverse projecten integraal waterbeheer en opmaken van voorstudies en voorontwerpen in het Maasbekken, Deelbekkens Dommel, Warmbeek, Abeek, Lossing, Itterbeek, Bosbeek en Witbeek (Maasbekken Noord);
- Ontwerp en aanpassing Zuunbeek: erelooncontract Zuunbeek;
- Aanleg sedimentvang Zuunbeek;
- Begijnendijk Diest: uitvoering waterproject;
- Opwaardering Woluwe afwaarts Leuvensesteenweg Zaventem t.g.v. werken De Lijn;
- Openleggen Wezembeek en creëren buffercapaciteit in Wezembeek Oppem;
- Openleggen Voer t.h.v. Ridderstraat Leuven;
- Vispassage Bellemolen - Bellebeek, Bosbeek te Ternat en Affligem.

Verder werd er ook geïnvesteerd in gebiedsgericht onderzoek en in het uitwerken van de voorontwerpen en ontwerpen voor de uitvoering van specifieke terreinmaatregelen en het creëren van een lokaal draagvlak ter ondersteuning van de gebiedsgerichte werking teneinde prioriteiten te kunnen stellen en kosten-effectieve maatregelen te kunnen uitvoeren. Het betreft hier volgende projecten:

- Continuumonitoring fosfaat en nitraat;
- Communicatie- en participatiestrategie voor gebiedsgerichte integrale projectwerking van de VMM en toepassen in 2 pilootgebieden;
- Ondersteuning en bijdrage aan Water-Land-Schapsprojecten;
- Sedimentbeheerconcept: bijdrage en uitbouw van een sedimentbeheerconcept;
- VMM - Ondersteuning en begeleiding van traject voor CIW 2.0.

Door het Vlaams Planbureau voor Omgeving werd het project 'Verdere uitbouwen sedimentmodellering' vastgelegd en door de Openbare Vlaamse Afvalmaatschappij (OVAM) werden volgende projecten vastgelegd:

- Maatschappelijke kosten/batenanalyse verontreinigde bodems;
- Vervolgtraject VITO waterbodemverkenner;
- Waterbodemonderzoek Grote Laak deel 2;
- Waterbodemonderzoek Kleiputten - Diepteloop deel 2;
- Waterbodemonderzoeken Molse Nete en sedimentbeheerconcept Schelde.

3.3.2 Begrotingsartikel QBX-3QCE2DW-IS: Interne Stroomen - Water - Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC036 4140	56.000,00	56.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	56.000,00	56.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC036 4140	56.000,00	56.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	56.000,00	56.000,00	100,00%

3.3.2.1 QBX QC036 4140 - Dotatie VMM voor terugbetalingen in kader van artikel 35ter van de wet van 26.03.1971, betaling moratoriumintresten in kader van artikel 418 van de wet van 21.04.2007 en terugbetalingen van gearcheverde ontvangsten

De dotatie voor terugbetalingen sociale vrijstellingen, moratoriumintresten en gearcheverde ontvangsten werd voor 100% vastgelegd en vereffend.

3.3.3 Begrotingsartikel QBX-3QCE2DC-WT: Werking en Toelagen - Water - Sluitende financiering van het waterbeleid op lange termijn - Overdracht aan de openbare waterdistributienetwerken

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC044 4351	131.835.000,00	131.835.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	131.835.000,00	131.835.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC044 4351	131.835.000,00	131.835.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	131.835.000,00	131.835.000,00	100,00%

3.3.3.1 QBX QC044 3121 - Bijdragen aan Openbare Waterdistributienetwerken

De watermaatschappijen ontvangen vanuit de DAB Minafonds een algemene werkingstoelage om hun bovengemeentelijke saneringsverplichting te kunnen naleven. De berekeningswijze en andere bepalingen omtrent de vastlegging van de werkingstoelage is vastgelegd in het BVR van 18 maart 2016 houdende de algemene werkingstoelage aan de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk.

De saldi naar aanleiding van de definitieve afrekening van de werkingstoelage 2017 werden verrekend in de voorlopige afrekening van de werkingstoelage 2018. Hierdoor is er geen impact op het budget van de werkingstoelage 2019 en werd het voorziene budget van 131.835.000 euro volledig benut en uitbetaald. De saldi naar aanleiding van de definitieve afrekening van de werkingstoelage 2017 en 2018 zullen worden verrekend in de uitbetaling van de voorschotten van de werkingstoelage 2020.

3.4 VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)

3.4.1 Begrotingsartikel QBX-3QCE2DB-WT: Werking en Toelagen - Water - Kiezen voor een gebiedsgerichte aanpak van de mestproblematiek in het nieuwe mestactieplan

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC074 3132	2.200.000,00	2.200.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	2.200.000,00	2.200.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC074 3132	1.939.000,00	1.794.540,00	92,55%
Totaal begrotingsartikel	1.939.000,00	1.794.540,00	92,55%

3.4.1.1 QBX QC074 3132 - Ondersteuning in het kader van flankerende maatregelen MAP (aan praktijkcentra, watergroeperingen en andere actoren)

Het vastleggingsbudget werd aangewend voor de toekenning van een subsidie aan het Coördinatiecentrum voorlichting en begeleiding duurzame bemesting vzw (1.951.150 euro) en de toekenning van een subsidie aan UGent voor de opstart van Nutricycle Vlaanderen (248.850 euro).

Het vereffeningsbudget werd aangewend voor de subsidie 2018 aan het Coördinatiecentrum voorlichting en begeleiding duurzame bemesting vzw (660.000 euro), de subsidie 2019 aan het Coördinatiecentrum voorlichting en begeleiding duurzame bemesting vzw (1.035.000 euro) en de subsidie 2019 aan UGent voor de opstart van Nutricycle Vlaanderen (99.540 euro).

3.4.2 Begrotingsartikel QBX-3QCE2GA-WT: Werking en Toelagen - Plattelandsbeleid - Het plattelandsbeleid legt de basis voor de duurzame ontwikkeling van het Vlaams platteland

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC015 3200	744.000,00	738.847,05	99,31%
QBX QC027 3300	2.611.000,00	2.609.152,74	99,93%
QBX QC086 3300	715.000,00	714.262,07	99,90%
Totaal begrotingsartikel	4.070.000,00	4.062.261,86	99,81%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC015 3200	744.000,00	76.128,15	10,23%
QBX QC027 3300	2.611.000,00	2.609.152,74	99,93%
QBX QC086 3300	715.000,00	714.262,07	99,90%
Totaal begrotingsartikel	4.070.000,00	3.399.542,96	8,53%

3.4.2.1 QBX QC015 3200 - Plattelandsbeleid (procedure- en gerechtskosten, schadevergoedingen aan derden die moeten worden vergoed krachtens een vonnis, arrest, dading of minnelijke schikking)

De certificatie-audit 2018 van het PDPO III heeft voor de maatregelen OKW en LEADER financiële fouten vastgesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de betrokken uitbetalingen moesten teruggevorderd worden bij de betrokken promotoren.

Zowel de Vlaamse overheid als de betrokken provincies zijn van oordeel dat de betrokken projecten waardevol zijn en bijdragen tot de doelstellingen zoals voorzien in de provinciale plattelandsbeleidsplannen. Ze zijn er ook van overtuigd dat de betrokken promotoren niet op de hoogte konden zijn van de verkeerde interpretatie van het reglement en dus geen fout treft. Er werd dan ook beslist om over te gaan tot het treffen van een dading met de betrokken promotoren. Met de betrokken provincies is afgesproken dat de Vlaamse overheid en de betrokken provincie elk voor de helft van de dading zou instaan. Er zijn in 2019 10 dadingen afgesloten, waarvan in 2019 voor 1 dossier, nl. LIM/INV/01 VZW Werm Huis, al overgegaan is tot uitbetaling van de compensatie.

3.4.2.2 QBX QC027 3300 - Cofinanciering Vlaams Gewest voor plattelandsprojecten en leadergroepen in gevolge het plattelands-ontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen

Met deze basisallocatie wordt er Vlaamse cofinanciering aan PDPO-projecten verstrekt die uitvoering geven aan de plattelandsmaatregelen 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door investeringen', 'Versterken omgevingskwaliteit en vitaliteit van het platteland door samenwerking',

‘Plattelandsontwikkeling door samenwerking met de stedelijke omgeving’ en ‘Uitvoering Lokale Ontwikkelingsstrategieën’ (Leader).

Daarnaast wordt ook de technische bijstand van de provincies en de werking van de Plaatselijke Leader-Groepen hiermee ondersteund. Aan deze subsidies zijn er ook Europese en provinciale subsidies gekoppeld.

3.4.2.3 QBX QC086 3300 - Subsidies Platteland Plus vzw en overheden

Dit omvat de gebiedsgerichte plattelandsmaatregel Platteland Plus. Platteland Plus wordt uitgevoerd in samenwerking met de provincies. De Vlaamse bijdrage aan de Platteland Plus projecten wordt met deze basisallocatie gefinancierd. Deze Platteland Plus projecten krijgen ook provinciale subsidie.

3.4.3 Begrotingsartikel QBX-3QCE2NJ-WT: Werking en Toelagen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - Landbouw en natuur: Partners in een multifunctioneel landelijk gebied

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC016 3132	12.359.000,00	12.359.000,00	100,00%
QBX QC057 6322	1.275.000,00	1.274.519,69	99,96%
Totaal begrotingsartikel	13.634.000,00	13.633.519,69	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC016 3132	6.976.000,00	6.623.867,99	94,95%
QBX QC057 6322	965.000,00	964.253,30	99,92%
Totaal begrotingsartikel	7.941.000,00	7.588.121,29	95,56%

3.4.3.1 QBX QC016 3132 - Vergoedingen (inclusief beheersovereenkomsten) ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen in uitvoering van het mestdecreet en ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen

De beheerovereenkomsten worden medegefinancierd door Europa via het PDPO (het programma voor plattelandsontwikkeling). Het cofinancieringspercentage voor maatregelen onder As 2 van het PDPO III, waaronder de beheerovereenkomsten vallen, bedraagt maximaal 50%. Sinds de ingang van de tweede programmaperiode voor plattelandsontwikkeling in Vlaanderen (PDPO II, 2007) starten de beheerovereenkomsten steeds op 1 januari. Beheerovereenkomsten worden steeds gesloten voor een periode van 5 jaar.

Begin 2015 werd het derde programma voor plattelandsontwikkeling (PDPO III 2014-2020) voor Vlaanderen, goedgekeurd door Europa. In de derde programmaperiode worden beheerovereenkomsten gesloten voor het beschermen van soorten (akker- en weidevogels en NAT2000 soorten), het aanleggen van stroken langs

kwetsbare elementen, het onderhouden van kleine landschapselementen, het bestrijden van erosie, het natuurvriendelijk beheren van graslanden en het verbeteren van de waterkwaliteit. Al deze maatregelen worden gefinancierd door Europa (50%). Het gaat om de overeenkomsten met startdatum 01/01/2015, startdatum 01/01/2016, startdatum 01/01/2017, startdatum 01/01/2018 en 01/01/2019 die voor een looptijd van 5 jaar zijn gesloten.

3.4.3.2 QBX QC057 6322 - Ondersteuning voor de uitvoering van landinrichtingsplannen

In 2019 werden 39 gewestelijke subsidies vastgelegd voor een totaalbedrag van 1.274.519,69 euro, met name:

- In uitvoering van het landinrichtingsproject Brugse Veldzone werd één subsidie toegekend voor het deelproject Groene fietsgordel Brugge, werd één subsidie toegekend voor het deelproject Sint-Amandus, werden drie subsidies toegekend voor het deelproject MoubEEK-Vloethemveld, en werd één subsidie toegekend voor het deelproject Onthaalinfrastructuur Bulskampveld;
- In uitvoering van het landinrichtingsproject de Merode: prinsheerlijk platteland werd één subsidie toegekend voor het deelproject Poort Scherpenheuvel en werd één subsidie toegekend voor het deelproject Beddermolen;
- In uitvoering van het landinrichtingsproject Land van Teirlinck werd één subsidie toegekend voor het deelproject Molenbeekvallei;
- In uitvoering van het landinrichtingsproject Schelde en Rupel werden twaalf subsidies toegekend voor kleinschalige uitvoeringsinitiatieven;
- In uitvoering van het landinrichtingsproject De Wijers werden negen subsidies toegekend voor kleinschalige uitvoeringsinitiatieven;
- In uitvoering van het landinrichtingsproject Zwinpolders werd zeven subsidies toegekend voor kleinschalige uitvoeringsinitiatieven;
- In uitvoering van het landinrichtingsproject Zwinpolders werden twee subsidies toegekend voor voorbereidende studies voor het deelproject Aqualitatieve Mechelse Groenteregio.

De begunstigden van deze toelagen zijn steden en gemeenten, publiekrechtelijke rechtspersonen, privaatrechtelijke rechtspersonen of natuurlijke personen. Op deze manier ondersteunt het Vlaams Gewest de participatie van lokale besturen, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen aan de uitvoering van onderdelen van landinrichtingsprojecten.

3.4.4 Begrotingsartikel QBX-3QCE2NR-IS: Interne Stroomen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - Vlaamse landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC033 4140	0,00	0,00	-
QBX QC065 4140	1.400.000,00	1.400.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	1.400.000,00	1.400.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC033 4140	75.000,00	44.200,00	58,93%
QBX QC065 4140	1.299.000,00	1.231.361,88	94,79%
Totaal begrotingsartikel	1.374.000,00	1.275.561,88	92,84%

3.4.4.1 QBX QC033 4140 - Dotatie VLM voor gebruikersschade

Deze basisallocatie omvat de uitbetaling van vergoedingen gebruikerscompensatie, zoals bepaald in het decreet van 27 maart 2009 houdende vaststelling van een kader voor de gebruikerscompensatie bij bestemmingswijzigingen, overdrukken en erfdiensbaarheden tot openbaar nut.

Er werden geen bijkomende vastleggingen gerealiseerd vermits er nog voldoende encours beschikbaar stond op deze basisallocatie voor gebruikersschade. In 2019 werden de volgende vergoedingen gebruikerscompensatie uitbetaald: voor het RUP 'Munsterbos' is er voor twee ontvankelijke aanvragen voor gebruikerscompensatie een vergoeding uitbetaald van 33.250,00 euro en voor het RUP 'Bouvelobos, Hemsrode en Steilrand van Moregem' is er voor twee ontvankelijke aanvragen voor gebruikerscompensatie een vergoeding betaald van 10.950,00 euro.

3.4.4.2 QBX QC065 4140 - Dotatie VLM voor kapitaalschade

Deze basisallocatie omvat de uitbetaling van vergoedingen kapitaalschadecompensatie, zoals bepaald in het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid. In de loop van 2019 werden er twee dotaties kapitaalschade voor een totaalbedrag van 1.400.00 euro vastgelegd.

In 2019 werden de volgende vergoedingen kapitaalschadecompensatie uitbetaald: voor het RUP 'Dijlevallei van Werchter tot Bonheiden' is er voor één ontvankelijke aanvraag voor kapitaalschade een vergoeding betaald van 17.495,78 euro, voor het RUP 'Munsterbos' is er voor één ontvankelijke aanvraag voor kapitaalschade een vergoeding betaald van 7.079,67 euro, voor het RUP 'Bouvelobos, Hemsrode en Steilrand van Moregem' zijn er voor elf ontvankelijke aanvragen voor kapitaalschade een vergoeding betaald van 1.155.254,54 euro en voor het RUP 'Moervaartvallei fase I' is er voor één ontvankelijke aanvraag voor kapitaalschade een vergoeding betaald van 51.531,89 euro.

3.4.5 Begrotingsartikel QBX-3QCE2DY-IS: Interne Stromen - Water - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC073 4140	627.000,00	627.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	627.000,00	627.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC073 47140	786.000,00	766.453,11	97,51%
Totaal begrotingsartikel	786.000,00	766.453,11	97,51%

3.4.5.1 QBX QC073 4140 - Dotatie VLM in het kader van het MAP

Naar aanleiding van de opmaak van het vijfde mestactieprogramma in het kader van de nitraatrichtlijn (MAP4) begin 2015 moeten verschillende studies en onderzoeken uitgevoerd worden, deels op aangeven van Europa, maar anderzijds ook omdat deze onderzoeken verdere achtergrondinformatie zullen bezorgen voor verdere onderhandelingen met de diensten van de Europese Commissie de volgende jaren voor de volgende actieprogramma's. Deze basisallocatie voorziet de nodige middelen hiervoor.

In 2019 werd 627.000 euro vastgelegd voor 7 onderzoeksopdrachten:

- Derogatiemonitoring MAP6 (50.000 euro);
- Coördinatieopdracht onderzoeksplatform duurzame bemesting (87.000 euro);
- Voorbereiding certificatie van adviesinstanties voor het afleveren van bemestingsadviezen (150.000 euro);
- Ontwikkeling van een digitaal systeem voor de bepaling van dierbezettingen en uitscheidingscijfers (99.313,17 euro);
- Evaluatie Mestbeleid (121.626,25 euro);
- Innovatieve technieken voor een efficiëntere handhaving van het mestbeleid: een verkenning (60.000 euro);
- Klimaatadaptatieve praktijken voor het terugdringen van nutriëntenverliezen. Een gerichte verkenning (59.060,58 euro).

In 2019 werd er een bedrag van 766.453,11 euro vereffend.

3.4.6 Begrotingsartikel QBX-3QCE2FY-IS: Interne Stroomen - Natuur en Biodiversiteit - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC029 6141	6.901.000,00	6.900.572,00	99,99%
QBX QC081 4140	3.800.000,00	3.800.000,00	100,00%
QBX QC085 6141	8.920.000,00	8.920.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	19.621.000,00	19.620.572,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC029 6141	6.901.000,00	6.900.572,00	99,99%
QBX QC081 4140	2.200.000,00	1.178.000,00	53,55%
QBX QC085 6141	9.500.000,00	4.003.000,00	42,14%
Totaal begrotingsartikel	18.601.000,00	12.081.572,00	64,95%

3.4.6.1 QBX QC029 6141 - Projectdotatie VLM vanuit ANB voor de uitoefening van het voorkeepsrecht en de koopplichten, en de werking van de grondenbank (inclusief EU-cofinanciering)

Op deze basisallocatie gebeurt de projectgewijze overdracht van kredieten van het Agentschap voor Natuur en Bos naar de Vlaamse Landmaatschappij voor de uitoefening van het voorkeepsrecht, de koopplichten in het kader van het Natuurdecreet, de verwerving via overbedeling in ruilverkavelingsprojecten en de werking van de grondenbanken.

3.4.6.2 QBX QC081 4140 - Dotatie VLM in het kader van het flankerend beleid voor instandhoudingsdoelstellingen

Deze basisallocatie betreft een inkomensdotatie aan de VLM voor studies in het kader van het flankerend beleid ten behoeve van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD), voor vergoedingen bedrijfsbegeleiding in het kader van het herstructureringsprogramma Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) voor rode en voor oranje bedrijven, en voor flankerende vergoedingen bij dossiers bedrijfsverplaatsing/-reconversie/-beëindiging in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode en voor oranje bedrijven.

Er werd een budget van 3.800.000 euro vastgelegd en een vereffeningsbudget van 1.178.000 euro opgevraagd. Van het vereffeningsbudget werd 147.790,37 euro aangewend voor vergoedingen bedrijfsbegeleiding in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode bedrijven (77.916,77 euro) en voor oranje bedrijven (69.873,60 euro). Het resterend budget diende voor het uitbetalen van flankerende vergoedingen bij twee dossiers bedrijfsverplaatsing in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode bedrijven.

3.4.6.3 QBX QC085 6141 - Dotatie VLM voor aankoop van gronden in het kader van het flankerend beleid voor instandhoudingsdoelstellingen

Deze basisallocatie betreft een kapitaalsdotatie aan de VLM voor: het verwerven en het uitwinnen van het gebruik van gronden en gebouwen in het kader herstructureringsprogramma Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) voor rode bedrijven en oranje bedrijven (inclusief de eigenaarstoelage en de wijkerstimulus die daarbij van toepassing zijn); het verwerven van ruilgronden in het kader van de lokale grondenbank 'IHD flankerend beleid' in functie van het compenseren getroffen landbouwers); het beheren en het uitvoeren van (sloop)werken aan onroerende goederen verworven in het kader van de lokale grondenbank 'IHD flankerend beleid' en in het kader van het herstructurerings- programma PAS voor rode en oranje bedrijven.

Er werd een budget van 8.920.000 euro vastgelegd en er werd een vereffeningsbudget opgevraagd van 4.003.000 euro. De opgevraagde middelen werden in het kader van het herstructureringsprogramma PAS voor rode bedrijven aangewend voor het beëindigen van het landbouwgebruik bij een dossier bedrijfsbeëindiging (417.385 euro) en voor het verwerven van onroerende goederen bij een dossier bedrijfsverplaatsing in combinatie met reconversie (421.200 euro). Het resterende bedrag (3.164.415 euro) werd aangewend voor het verwerven van gronden en uitruilen van getroffen landbouwers in het kader van de lokale grondenbank 'IHD flankerend beleid'.

3.4.7 Begrotingsartikel QBX-3QCE2NY-IS: Interne Stroom - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC049 6141	3.936.000,00	3.935.822,68	100,00%
QBX QC050 6141	0,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	3.936.000,00	3.935.822,68	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC049 6141	2.830.000,00	2.829.938,26	100,00%
QBX QC050 6141	77.000,00	27.183,86	35,30%
Totaal begrotingsartikel	2.907.000,00	2.857.122,12	98,28%

3.4.7.1 QBX QC049 6141 - Dotatie VLM voor uitgaven in het kader van ruilverkavelingsprojecten

In 2019 werden 11 gewestelijke subsidies voor een totaalbedrag van 3.798.877,97 euro vastgelegd voor de ruilverkavelingsprojecten A11 (West-Vlaanderen), Reninge (West-Vlaanderen), Sint-Rijkers (West-Vlaanderen), Zondereigen (Antwerpen), Jesseren (Limburg), Vliermaalroot (Limburg) en Willebringen (Vlaams-Brabant). De begunstigen van deze toelagen zijn ruilverkavelingscomités met eigen rechtspersoonlijkheid. Het betreft

////////////////////////////////////

werken in verband met (landbouw)ontsluitingswegen, kavelinrichting, waterlopen, bufferbekkens, recreatieve paden, cultuurhistorisch erfgoed, landschapszorg en natuurontwikkeling.

Daarnaast werden vier ruilverkavelingscomités ontbonden (Ternat, Dikkelvenne, Herk-de-Stad en Velm) waarvan het saldo van de rekeningen, zoals vastgesteld door de VLM als rekenplichtige van de ruilverkavelingscomités, ten laste was van het Vlaamse Gewest (toepassing van artikel 46 van de ruilverkavelingswet van 22 juli 1970). Voor de vier projecten samen bedroeg dit saldo 136.944,71 euro.

3.4.7.2 QBX QC050 6141 - Dotatie VLM voor grondverwervingen buffergebieden

Deze basisallocatie betreft een dotatie aan de VLM voor het financieren van het uitvoerbeleid voor het gehucht Overdam (gemeente Evergem) dat door de Vlaamse Regering werd beslist op 16 december 2005 omwille van de nabijheid van een Seveso-bedrijf. Meer concreet wordt de dotatie door de VLM aangewend voor het verwerven van gronden en gebouwen gelegen in het gehucht Overdam, en voor het beheer en de sloop van de betrokken gebouwen na de verwerving ervan.

In 2019 werd een vereffeningsbudget van 27.183,86 euro opgevraagd. Met dit budget betaalde de VLM een aantal (voorbereidende) kosten voor de sloop van een aantal gebouwen in het gehucht Overdam.

3.4.8 Begrotingsartikel QBX-3QCE2GY-IS: Interne Stroom - Plattelandsbeleid - Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC034 4140	751.000,00	751.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	751.000,00	751.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC034 4140	1.915.000,00	1.482.000,00	77,39%
Totaal begrotingsartikel	1.915.000,00	1.482.000,00	77,39%

3.4.8.1 QBX QC034 4140 - Dotatie VLM voor plattelandsbeleid

Dit begrotingsartikel en meer specifiek deze basisallocatie betreft een inkomensoverdracht aan de VLM gericht op de realisatie van lokale plattelandsinitiatieven in het kader van het geïntegreerd plattelandsbeleid.

Het vastleggingsbudget heeft betrekking op de dossiers:

Buurten op den Buiten van de Koning Boudewijnstichting (100.000 euro), Aanspreekpunt lokale voedselstrategie van de VVSG (70.000 euro), Dorpsateliers van de Landelijke Gilden (40.000 euro), Dorpsbelangen van de Vlaamse vereniging voor dorpsbelangen (45.000 euro), Landelijk infopunt voor vrouwen van Ferm/KVLV (95.000 euro), Wedstrijd dorpskracht (17.500 euro), Vergelijkende studie voor de aanpak van maatregelen in kader van plattelands-ontwikkeling en LEADER in 4 regio's (30.000 euro), Paardenpunt (200.000 euro), Uitbreiding van het plattelandsloket (50.000 euro), Functionele agrobiodiversiteit in het kader van Fabulous Farmers van Eco² (50.000 euro), nog onbepaald (53.500 euro).

Het vereffeningsbudget heeft betrekking op:

Dossiers uit begrotingsjaar 2014: volkstuinten (26.300 euro), Wereldoorlog I en wederopbouw, reconstructie van platteland en landschap van het Interfacultair centrum agrarische geschiedenis (22.500 euro); Dossiers uit begrotingsjaar 2015: Volkstuinen (30.500 euro); Dossiers uit begrotingsjaar 2016: Volkstuinen (76.500 euro); Dossiers uit begrotingsjaar 2017: Volkstuinen (41.000), Aanspreekpunt lokale voedselstrategie van de VVSG (21.000 euro), Landelijk infopunt voor vrouwen van Ferm/KVLV (38.000 euro); Dossiers uit begrotingsjaar 2018: Volkstuinen (50.300), Buurten op den Buiten van de Koning Boudewijnstichting (10.000 euro), Aanspreekpunt lokale voedselstrategie van de VVSG (70.000 euro), Dorpsbelangen van de Vlaamse vereniging voor dorpsbelangen (13.500 euro), Dorpsateliers van de Landelijke Gilden (12.000 euro), Wedstrijd dorpskracht (17.500 euro), Publicatie mbt dorpenbeleid van Landelijke Gilden (100.000 euro), Uitbreiding plattelandsloket (72.500 euro); Dossiers uit begrotingsjaar 2019: Buurten op den Buiten van de Koning Boudewijnstichting (100.000 euro), Aanspreekpunt lokale voedselstrategie van de VVSG (70.000 euro), Dorpsateliers van de Landelijke Gilden (40.000 euro), Dorpsbelangen van de Vlaamse vereniging voor dorpsbelangen (45.000 euro), Landelijk infopunt voor vrouwen van Ferm/KVLV (95.000 euro), Wedstrijd dorpskracht (17.500 euro), Vergelijkende studie voor de aanpak van maatregelen in kader van plattelandsontwikkeling en LEADER in 4 regio's (30.000 euro), Paardenloket (200.000 euro), Uitbreiding van

het plattelandsloket (50.000 euro), Functionele agrobiodiversiteit in het kader van Fabulous Farmers van Eco² (50.000 euro), nog onbepaald (53.500 euro); Encours: nog onbepaald (129.400 euro).

3.5 DEPARTEMENT OMGEVING

3.5.1 Begrotingsartikel QBX-3QCE20A-WT: Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Het omgevingsbeleid werkt met eenvoudige en doeltreffende instrumenten, wordt wetenschappelijk onderbouwd en stimuleert doorwerking in relevante beleidsvelden en sectoren

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC006 1211	331.000,00	331.002,76	100,00%
QBX QC009 1211	376.000,00	345.169,77	91,80%
QBX QC076 3200	735.000,00	721.846,04	98,21%
Totaal begrotingsartikel	1.442.000,00	1.398.018,57	96,95%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC006 1211	418.000,00	305.301,19	73,04%
QBX QC009 1211	376.000,00	401.710,52	106,84%
QBX QC076 3200	735.000,00	689.991,99	93,88%
Totaal begrotingsartikel	1.529.000,00	1.397.003,70	91,37%

3.5.1.1 QBX QC006 1211 - Thema-overschrijdende initiatieven en strategisch wetenschappelijk onderzoek

In 2019 werd 93.362,00 euro vastgelegd voor de opdracht 'Basisscenario's voor de toekomst van onze omgeving' die gegund werd aan KENTER, 63.683,61 euro voor de opdracht 'Bedrijventerreinen key-speler Energietransitie Ehubt' die gegund werd aan ANTEA Belgium en 61.589,00 euro voor de opdracht 'Uittekenen en implementeren van een Vlaamse visie en actieprogramma rond de uitbouw en ontwikkeling van strategische collectieve vervoersknopen' die gegund werd aan TRACTEBEL Engineering.

Daarnaast werd in 2019 in totaal 112.368,15 euro vastgelegd voor nog vier andere onderzoeksopdrachten. Het betreft strategisch onderzoek, in het kader van het onderzoeksprogramma 2019 van het departement Omgeving, dat bijdraagt aan de uitbouw van het omgevingsbeleid in Vlaanderen.

3.5.1.2 QBX QC009 1211 - Werkingsuitgaven departement

Op het werkingsbudget 2019 van het departement werd een bedrag van 345.169,77 euro aangerekend. Voor de afdeling Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning werd er een reactief afwegingskader uitgewerkt voor prioritair watergebruik tijdens waterschaarste en voor de afdeling Strategie, Internationaal Beleid en Dierenwelzijn werden een aantal vastleggingen genomen voor prestaties in kader van deelname aan het klimaatpanel.

Daarnaast werden op deze basisallocatie de compensatoire en gerechtelijke intresten aangerekend die werden betaald aan de beheersorganismen in kader van de uitspraak van Grondwettelijke Hof met betrekking tot de heffingen op het eigen vermogen van deze organisaties. Het gaat hier om een bedrag van 245.345,88 euro.

Op deze basisallocatie werd in 2019 voor de afdeling Data- en informatiebeheer en Digitale Maatschappij een bedrag van 104.430 euro vereffend van het in 2018 vastgelegde project ter uitvoering van ontwikkelingen in het kader van LEZ. Eind 2016/begin 2017 werd de LEZ-databank ontwikkeld. Deze databank wordt gebruikt door steden of gemeenten die een LEZ hebben ingericht, in functie van de handhaving (via nummerplaat-controle), voertuigregistraties en communicatie. Nagenoeg alle webservices verlopen via de VDI. De VDI legt de link met de DIV-databank van de FOD mobiliteit (voorlopig door middel van een interne kopie die bij de VDI wordt gehost) en versleutelt de nummerplaten om privacyredenen. De LEZ-databank bevat enkel versleutelde nummerplaten. Nu de basisversie goed werkt, werden volgende optimalisaties uitgevoerd: het reduceren van het aantal vereiste voertuigregistraties en het monitoren van de impact van de LEZ

3.5.1.3 QBX QC076 3200 - Procedure- en gerechtskosten en schadevergoedingen aan derden die moeten worden vergoed krachtens een vonnis, arrest of minnelijke schikking

Dit budget is in hoofdzaak bedoeld ter financiering van de erelonen en onkostenvergoedingen van de advocaten werkzaam voor het departement Omgeving en aangesteld door de afdeling Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning in het kader van gerechtelijke procedures voor de gewone rechtbanken en administratieve rechtscolleges.

De uitgaven op deze allocatie van het departement betreffen continu-uitgaven. Dit impliceert dat het om uitgaven gaat die gelijkmatig verdeeld zijn over het werkjaar, met name de uitbetaling van erelonen en onkostenvergoedingen aan advocaten.

3.5.2 Begrotingsartikel QBX-3QCE2OB-WT: Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC001 1211	30.000,00	27.450,27	91,50%
QBX QC021 3300	615.000,00	613.307,25	99,72%
Totaal begrotingsartikel	645.000,00	640.757,52	99,34%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC001 1211	74.000,00	27.450,27	37,09%
QBX QC021 3300	496.000,00	488.944,57	98,58%
Totaal begrotingsartikel	570.000,00	516.394,84	90,60%

3.5.2.1 QBX QC001 1211 - Uitgaven internationaal beleid

In het begrotingsjaar 2019 werd het volgende aangerekend op deze basisallocatie: het treffen van logistieke en andere schikkingen, o.a. voor de organisatie van het event 15 jaar VPWVO, vergaderingen en de ontvangst van genodigden, experts en leden; betaling van lidgelden of variabele bijdragen die van de leden van internationale samenwerkingsverbanden worden verwacht/gevraagd; tussenkomst in werkingskosten en/of algemene opvolging; kosten voor de ontvangst van buitenlandse delegaties.

3.5.2.2 QBX QC021 3300 - Ondersteuning internationale projecten

Deze basisallocatie voorziet tussenkomsten, bijdragen of subsidies voor specifieke initiatieven of projecten uitgevoerd door binnenlandse bedrijven, binnenlandse vzw's of ngo's, buitenlandse of internationale actoren en binnenlandse universiteiten en andere openbare instellingen. Vlaanderen draagt zo bij tot de realisatie van de op internationale, Europese, Belgische of bilaterale overheidsfora onderschreven omgevings-, milieu- en natuurbeleidsdoelstellingen.

In het kader van de jaarlijkse projectoproep van de Vlaams minister bevoegd voor de omgeving en de natuur voor het Vlaams Partnerschap Water voor Ontwikkeling (VPWVO) worden projecten via deze basisallocatie gefinancierd. In het kader van Vlaamse samenwerking met partnerregio's of partnerlanden kunnen ook bijdragen worden toegekend. In 2019 werden zes nieuwe water- en sanitatieprojecten in het kader van het VPWVO gefinancierd, met uitbetaling van een eerste schijf. De betalingskredieten werden ook benut voor volgende schijven voor reeds lopende VPWVO-projecten. Door verschuiving van de uitvoering van een aantal projecten in de tijd en dus uitstel van betaling of snellere betaling van een volgende schijf is er op niveau van het begrotingsartikel netto een overeenkomstig VEK-overschot.

3.5.3 Begrotingsartikel QBX-3QCE20C-WT: Werking en Toelagen - Thema-overschrijdend instrumentarium Omgeving - Vergroening van de economie

Het departement Omgeving financiert het gros van haar kredieten richting haar partners via dit begrotingsartikel, met het oog op het verankeren en versterken van het milieubewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving.

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC007 1211	652.000,00	646.682,30	99,18%
QBX QC017 1211	80.000,00	76.541,21	95,68%
QBX QC019 3300	4.927.000,00	4.924.298,00	99,95%
QBX QC022 3300	417.000,00	416.925,70	99,98%
QBX QC040 4322	0,00	0,00	-
QBX QC045 1211	220.000,00	219.996,45	100,00%
QBX QC063 7200	947.000,00	932.626,70	98,48%
QBX QC082 4322	3.234.000,00	3.234.000,00	100,00%
QBX QC099 1211	105.000,00	104.857,88	99,86%
Totaal begrotingsartikel	10.582.000,00	10.555.928,24	99,75%

VAK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC007 1211	732.000,00	703.639,23	96,13%
QBX QC017 1211	80.000,00	52.038,49	65,05%
QBX QC019 3300	4.943.000,00	4.871.258,66	98,55%
QBX QC022 3300	445.000,00	328.114,05	73,73%
QBX QC040 4322	63.000,00	0,00	0,00%
QBX QC045 1211	220.000,00	118.399,86	53,82%
QBX QC063 7200	88.000,00	995.968,60	112,16%
QBX QC082 4322	3.234.000,00	3.234.000,00	100,00%
QBX QC099 1211	114.000,00	68.826,55	60,37%
Totaal begrotingsartikel	10.719.000,00	10.372.245,44	96,77%

3.5.3.1 QBX QC007 1211 - Uitgaven partnerschappen bestuur en maatschappij

Een deel van dit krediet werd voorzien voor de algemene werkingskosten natuur- en milieueducatie, natuurtechnische milieubouw, doelgroepenbeleid en informatie en sensibilisering. Het verankeren en versterken van het milieubewustzijn in de verschillende geledingen van de Vlaamse samenleving met een participatieve en doelgroepgerichte aanpak om uiteindelijk de negatieve milieu-impact van de doelgroepen te verminderen willen we bereiken door responsabilisering en aan te zetten tot actie met inzet van een optimale mix van doelgroepgerichte sociale instrumenten. Voor natuurtechnische milieubouw werd dit onder andere gebruikt voor het monitoren van uitgevoerde ontsnipperingsmaatregelen.

Daarnaast betreft dit uitgaven in het kader van ontwikkeling en toepassing van Natuur- en milieueducatie (NME - VR/2003/18.07/DOC.0748) en educatie voor duurzame ontwikkeling (EDO). Een belangrijke focus was de concretisering van het globale actieprogramma Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (GAP on ESD) van de VN (UNESCO), het voedselverlies bij Vlaamse huishoudens, het uitschrijven van een traject voor het omgaan met talenten van personeelsleden in de afdeling Partnerschappen met Besturen en Maatschappij van het departement Omgeving en het logistiek organiseren van de BeNeLux conferentie 2020 in het kader van NME.

Ook de werkmiddelen voor het Ecocampusprogramma (VR/2015/1007/ DOC.0740) vallen onder deze basisallocatie, evenals de onderhoudskosten en werkmiddelen voor de uitbating van de Vlaamse Kennis- en Vormingscentra voor Natuur en Milieu 'De Helix' te Grimminge, 'De Vroente' te Kalmthout en de werkmiddelen voor de educatieve werking in het PBC 'Duinpanne' in De Panne.

Ook de genomen initiatieven rond milieu- en natuurintegratie naar economische actoren, lokale besturen, het maatschappelijk middenveld en de burger/consument, met o.a. een focus op uitvoering van acties rond agro-ecologie werden binnen deze basisallocatie opgenomen. Tevens werd er voorzien in (ondersteuning van) acties in het kader van de Sustainable Development Goals (UN, 2015), bv. lerende netwerken klimaat. Bij deze initiatieven werd maximaal ingespeeld op opportuniteiten die zich aandienen en concrete noden en vragen uit de doelgroepen zelf.

3.5.3.2 QBX QC017 1211 - Uitgaven, klimaat, lucht en groene economie

In 2019 werden de middelen benut om de werking met betrekking tot groene economie te financieren. Meer bepaald ging het vooral om de ondersteuning van de green deals, workshops rond groene businessmodellen, praktische aspecten van milieuverantwoorde voeding, inspiratiesessies en het uitdragen van de Mobiscore.

3.5.3.3 QBX QC019 3300 - Ondersteuning milieu- en natuurverenigingen (erkenning en subsidiëring)

Dit krediet werd gebruikt voor de subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen in het kader van het decreet van 29 april 1991 tot vaststelling van de algemene regelen inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, gewijzigd bij het decreet van 30 april 2004 en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2015 houdende de erkenning en subsidiëring van milieu- en natuurverenigingen (VR/2015/18121480).

3.5.3.4 QBX QC022 3300 - Ondersteuning projecten partnerschappen

Er werd krediet voorzien ter ondersteuning van de Vlaamse vakbondsorganisaties. Door de steeds bijkomende wetgeving inzake milieuaangelegenheden die van belang zijn op ondernemingsniveau en

wijzigende vakbondsafgevaardigden is de nood aan ondersteuning i.v.m. informatie, vorming, advies en begeleiding nog steeds wenselijk. Tevens werd er krediet voorzien voor het subsidiëren van een lokaal project rond landbouw en milieu via een projectoproep en voor de praktijkuitrol van het Ruimtelijk rendement als beleidsdoelstelling van de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

3.5.3.5 QBX QC040 4322 - Milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten

Aangezien er in de loop van 2019 (laatste jaar van mogelijke rapportering) voor geen enkel project nog werd gerapporteerd werden er ook geen kredieten gebruikt op deze basisallocatie.

3.5.3.6 QBX QC045 1211 - Beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie groene economie

In 2019 werden de middelen benut om een aantal beleidsvoorbereidende studies te financieren. De beleidsnota's en -brieven vormden hierbij het kader.

De onderbouwing van de maatregelen hieruit - die voor het luik Groene economie getrokken of geïnitieerd zullen worden - vormden de eerste prioriteit. Meer bepaald ging het vooral om: voedselomgeving, sense-maker, gemengde financieringsinstrumenten, analyse Mobiscore, Green Deal Forum en haalbaarheidsstudie groene innovatieruimte.

3.5.3.7 QBX QC063 7200 - Uitgaven natuu en milieu-educatieve centra en investeringen ten behoeve van milieu-integratie en partnerschappen

In 2019 werden onder andere volgende zaken gerealiseerd: het aanleggen van een fiets- en fauna-onderdoorgang te Dilsen-Stokkem; het aanleggen van een nieuw plat dak op een deel van het centrum De Helix te Grimminge; de aankoop van allerlei investeringsgoederen in de educatieve centra en de aankoop van een elektrisch dienstvoertuig.

3.5.3.8 QBX QC082 4322 - Steun aan gemeenten voor milieugerelateerde taken, uitgevoerd door doelgroepwerknemers

Dit krediet werd gebruikt voor uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 houdende de toekenning van compensatie aan de verschillende actoren en aan gemeenten voor milieugerelateerde taken, uitgevoerd door doelgroepwerknemers. Elke Vlaamse gemeente kan hierop beroep doen. Voor de periode 2014-2019 hebben 262 gemeenten ingetekend.

3.5.3.9 QBX QC099 1211 - Milieuzorg op school

Dit krediet werd gebruikt voor de werkingskosten van het programma Milieuzorg op School. Dit budget werd onder andere gebruikt voor internationale netwerking (o.a. het beoordelen van Eco-Schools), het ontwikkelen van een natuur- en klimaattraject voor scholen, vergroeningstraject voor speelplaatsen, organisatie van studiedagen, netwerk- en infodagen, ...

3.5.4 Begrotingsartikel QBX-3QCE2NA-WT: Werking en Toelagen - Omgevingsbeleid Ruimte en Milieu - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: hinder

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC008 1211	179.000,00	176.781,00	98,76%
Totaal begrotingsartikel	179.000,00	176.781,00	98,76%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC008 1211	114.000,00	94.953,48	83,29%
Totaal begrotingsartikel	114.000,00	94.953,48	83,29%

3.5.4.1 QBX QC008 1211 - Beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie hinderthema's

Vanuit deze basisallocatie financiert het departement Omgeving uitgaven die betrekking hebben op de strategische doelstellingen omtrent het verhogen van de leefkwaliteit voor het thema hinder. Meer concreet omvat deze allocatie uitgaven voor beleidsvoorbereidend onderzoek, uitwerking en implementatie van maatregelen en beleidsinstrumenten in verband met milieuhinder en leefomgevingskwaliteit.

3.5.5 Begrotingsartikel QBX-3QCE2HA-WT: Werking en Toelagen - Lucht - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: lucht

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC024 3300	350.000,00	300.074,34	85,74%
QBX QC030 1211	198.000,00	197.596,07	99,80%
QBX QC031 1211	250.000,00	249.925,84	99,97%
Totaal begrotingsartikel	798.000,00	747.596,25	93,68%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC024 3300	1.761.000,00	308.674,34	17,53%
QBX QC030 1211	182.000,00	98.620,74	54,19%
QBX QC031 1211	269.000,00	217.234,33	80,76%
Totaal begrotingsartikel	2.212.000,00	624.529,41	28,23%

3.5.5.1 QBX QC024 3300 - Premies voor de aankoop en installatie van emissieverminderende voorzieningen in voertuigen en woningen

Vanuit deze basisallocatie financiert het departement Omgeving de premies ter vervanging van oude kachels op steenkool of hout door nieuwe, minder vervuilende kachels (BVR na RvS 11 januari 2019). De premie bedraagt 25 procent van de totale kost van de nieuwe kachel, met een plafond van 250 euro.

3.5.5.2 QBX QC030 1211 - Uitgaven lucht en klimaat

In 2019 werden de middelen benut om de werking te financieren: de verdere uitbouw van de LEZ databank, onderhoudscontract EnViVer 2020, een herrekening van het luchtplan IFDM-OSPM en de organisatie inspiratiesessie 3.0 Transformation Journey Programs.

3.5.5.3 QBX QC031 1211 - Beleidsvoorbereidend onderzoek, monitoring en evaluatie lucht en klimaat

In 2019 werden de middelen benut om beleidsvoorbereidende studies inzake lucht en klimaat te financieren die verband houden met taken van de afdeling Energie, Klimaat en Groene Economie (EKG). De door het departement Omgeving goedgekeurde onderzoeksagenda vormt hierbij het kader.

Er werden middelen vastgelegd voor volgende beleidsvoorbereidende studies: BBT studie gericht op de houtkachel(ketel)sector inclusief haalbaarheid en potentieel van retrofitting; cofinanciering van onderzoek naar de mogelijkheid om aan de hand van filters luchtverontreiniging en geurcomponenten uit de inkomende lucht te verwijderen; uitvoeren van een testcase voor de integratie van IFDM-traffic in IMPACT; uitwerking draaiboeken voor het opstellen van voorbeeld lokale ruimtelijke energie strategieën gekoppeld aan klimaatactieplannen om de transformatie naar een koolstofarme, slimme gemeente vorm te geven; een juridische ondersteuningsopdracht inzake een mogelijke CO2-heffing; onderzoek rond mogelijkheden binnen Vlaamse regelgeving inzake de dimensionering, plaatsing, luchttoevoer, keuring en onderhoud van een individuele houtkachel; onderzoek naar het technisch potentieel van retrofit van diesels met SCR-technologie inclusief juridische randvoorwaarden.

3.5.6 Begrotingsartikel QBX-3QCE2DQ-IS: Interne Stroomen – Water – Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen (EV IV)

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QBX QC032 4140	170.000,00	170.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	170.000,00	170.000,00	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC032 4140	170.000,00	170.000,00	100,00%
Totaal begrotingsartikel	170.000,00	170.000,00	100,00%

3.5.6.1 QBX QC032 4140 - Dotatie EV Informatie Vlaanderen voor ondersteuning Aquafin

Het betreft een aanvullende dotatie aan het Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen (EVIV) ter financiering van het Aquafin-aandeel in de kosten met betrekking tot de opmeting van de Basiskaart Vlaanderen voor het jaar 2019.

De Basiskaart Vlaanderen of het Grootchalig Referentie Bestand (GRB) is een geografisch informatiesysteem dat dient als topografische referentie voor Vlaanderen. Het vormt de gemeenschappelijke geografische basis waarop alle gebruikers eigen gegevens kunnen enten. Het GRB bevat enkel geografische en kenmerkende informatie van goed definieerbare, conventioneel aanvaarde referentiegegevens: gebouwen, percelen, wegen en hun inrichting, waterlopen, spoorbanen en het wegnennetwerk. Het GRB-decreet regelt de opmaak, het beheer en de toegang tot het GRB. Het GRB is kosteloos voor iedereen beschikbaar.

Het EVIV staat in voor de coördinatie, de organisatie en de dienstverlening van het GRB en de uitvoering van het GRB-uitvoeringsplan. Deze opdracht omvat minstens volgende aspecten: de aanmaak en het bijhouden van het GRB, de installatie en het beheer van het GRB, de coördinatie bij het gebruik van het GRB, de advisering aan en de ondersteuning van de deelnemers aan GIS-Vlaanderen bij de aanmaak van grootschalige geografische gegevens, de coördinatie van de kwaliteitscontrole betreffende alle initiatieven die binnen het GRB kaderen, de coördinatie en organisatie van de toegang van gebruikers tot het GRB.

Deze aanvullende dotatie aan het EVIV werd aangewend om het aandeel van Aquafin NV, als netbeheerder van het vervoersnet voor afvalwater, in de aanmaak en het actueel houden van het GRB te financieren. Aanvullend voorziet zij in de ondersteuning en advisering van Aquafin NV door het EVIV inzake de aanmaak, de actualisering en het gebruik van en de toegang tot het GRB.

3.6 DAB MINAFONDS

3.6.1 Begrotingsartikel QBX-3QCE2ZZ-OV: Over te dragen overschot van het boekjaar

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QBX QC098 0322	275.447.000,00	0,00	-
Totaal begrotingsartikel	275.447.000,00	0,00	-

3.6.1.1 QBX QC098 0322 - Over te dragen saldo van het boekjaar

Dit is een technische basisallocatie die de sluitpost vorm tussen de middelen op het Minafonds en de benodigde uitgaven. Via deze basisallocatie wordt niet uitbetaald, enkel herverdeeld.

3.7 AGENTSCHAP NATUUR EN BOS (ANB)

3.7.1 Begrotingsartikel QDX-3QCE2FA-WT: Werking en Toelagen - Natuur en Biodiversiteit - De milieukwaliteit van de leefomgeving verhogen: natuur

VAK	Ingeschreven	Vastgelegd	Gerealiseerd (%)
QDX QC002 1211	6.139.000,00	6.137.714,54	99,98%
QDX QC003 1211	13.717.000,00	13.716.699,91	100,00%
QDX QC004 1211	4.667.000,00	4.6669.023,98	100,04%
QDX QC010 3200	1.409.000,00	1.408.142,43	99,94%
QDX QC011 3300	11.403.000,00	11.402.449,75	100,00%
QDX QC018 3441	236.000,00	236.141,65	100,06%
QDX QC023 5310	0,00	0,00	-
QDX QC026 7112	18.959.000,00	18.958.090,34	100,00%
QDX QC067 1211	289.000,00	288.812,80	99,94%
QDX QC068 1211	0,00	0,00	-
QDX QC069 3300	306.000,00	306.318,30	100,10%
QDX QC070 3300	0,00	0,00	-
QDX QC071 3442	25.000,00	24.203,94	96,82%
QDX QC077 3510	35.000,00	35.000,00	100,00%
QDX QC079 5210	8.945.000,00	8.944.954,65	100,00%
QDX QC083 5210	6.241.000,00	6.240.123,75	99,99%
QDX QC084 4340	8.468.000,00	8.468.281,80	100,00%
QDX QC087 5320	3.000,00	2.700,93	90,03%
QDX QC088 7422	399.000,00	399.212,60	100,05%
QDX QC091 7112			
VAK - Budget 2019	0,00	0,00	-
VAK - Vrijgave Budget < 2019	1.291.823,78	519.537,01	40,22%
QDX QC092 3300	100.000,00	100.000,00	100,00%

QDX QC095 7290	9.975.000,00	9.974.657,95	100,00%
QDX QC096 7290	2.558.000,00	2.557.275,13	99,97%
Totaal begrotingsartikel	93.874.000,00	93.869.804,45	100,00%

VEK	Ingeschreven	Werkelijk Uitgevoerd	Gerealiseerd (%)
QDX QC002 1211	6.555.000,00	6.842.899,95	104,39%
QDX QC003 1211	10.950.000,00	11.437.224,77	104,45%
QDX QC004 1211	4.616.000,00	4.723.923,42	102,34%
QDX QC010 3200	1.290.000,00	1.543.314,56	119,64%
QDX QC011 3300	10.297.000,00	10.230.887,99	99,36%
QDX QC018 3441	217.000,00	236.141,65	108,82%
QDX QC023 5310	250.000,00	127.872,15	51,15%
QDX QC026 7112	22.850.000,00	22.619.557,18	98,99%
QDX QC067 1211	310.000,00	222.665,15	71,83%
QDX QC068 1211	55.000,00	16.436,65	29,88%
QDX QC069 3300	322.000,00	172.709,25	53,64%
QDX QC070 3300	0,00	0,00	-
QDX QC071 3442	152.000,00	24.203,94	15,92%
QDX QC077 3510	33.000,00	0,00	0,00%
QDX QC079 5210	9.245.000,00	9.171.238,33	99,20%
QDX QC083 5210	1.802.000,00	1.805.722,62	100,21%
QDX QC084 4340	1.722.000,00	1.888.248,71	109,65%
QDX QC087 5320	420.000,00	415.400,66	98,90%
QDX QC088 7422	256.000,00	146.592,59	57,26%
QDX QC091 7112	1.030.000,00	16.027,01	1,56%
QDX QC092 3300	100.000,00	94.510,30	94,51%
QDX QC095 7290	12.561.000,00	13.029.033,36	103,73%
QDX QC096 7290	2.836.000,00	3.093.918,10	109,09%
Totaal begrotingsartikel	87.869.000,00	87.858.528,34	99,99%

3.7.1.1 QDX QC002 1211 - Studies en projecten in het kader van het bosbeheer, natuurbehoud, -beheer en -ontwikkeling, de groeivoorziening, de visserij en de vogelbescherming (inclusief uitgaven met EU cofinanciering)

De middelen van deze basisallocatie worden ingezet voor een waaier van studies en onderzoeksprojecten ter ondersteuning van de beleidsvoorbereiding, beleidsuitwerking en het beheer van eigen domeinen van het ANB.

Het is één van de begrotingsposten van waaruit het ANB de middelen put om beleidsinitiatieven van de Vlaamse Regering vorm te geven (o.a. via wetenschappelijke onderbouwing). De doelstellingen van het Regeerakkoord en de doelstellingen in de beleidsnota van de minister worden door het ANB in belangrijke mate nader uitgewerkt met middelen voorzien op onderhavige post, om dan hun verdere implementatie te vinden doorheen alle projecten en processen van het ANB.

Jaarlijks worden verscheidene opdrachten uitgeschreven voor de ondersteuning bij het ontwikkelen van nieuwe beleidsconcepten, bij beleidsevaluatie, de voorbereiding van regelgeving en de uitwerking van richtlijnen en handleidingen. De focus van de bestedingen voor ondersteuning lag net als in de voorbije jaren op de realisatie van de Europese natuurdoelen, maar ook de doelstellingen rond de algemene biodiversiteit in Vlaanderen, rond ecosysteemdiensten en rond beleving kwamen aan bod.

Voor de implementatie van de Europese natuurdoelen werden beheerplannen opgemaakt, ecohydrologische studies uitgevoerd en beleidsondersteunende modellen uitgewerkt. Ook in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof werden gebiedsvisies opgemaakt en modellen ontwikkeld.

Met het opstellen van soortenbeschermingsprogramma's geeft het ANB uitvoering aan de Europese verplichting om op basis van het soortenbesluit een sturende en coördinerende rol op te nemen inzake soortenbescherming. Reguliere inventarisaties en monitoring van soorten en milieukwaliteit worden uitgevoerd door het INBO. Uitzonderlijk en enkel projectmatig worden inventarisatie- en monitoringsprojecten gecoördineerd door het ANB en voorzien op het werkingsbudget van het ANB.

Het ANB geeft de belevingswaarde van natuur en groen een centrale rol in zijn werking. Ook de actualisatie van de richtlijn voor de opmaak van een stedelijk groenplan en een evaluatie van de beleving in ANB-domeinen draagt mee bij aan het uitdragen van duurzaam beheer in functie van natuur en maatschappij. Ten slotte werd ook budget voorzien voor de ondersteuning van IT-processen binnen het ANB.

3.7.1.2 QDX QC003 1211 - Patrimonium onder het beheer van het Agentschap voor Natuur en Bos (EU cofinanciering)

Op deze basisallocatie worden de onderhoudsuitgaven aangerekend voor het duurzaam onderhoud en beheer van de terreinen in eigendom en in beheer bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Meer concreet betekent dit dat op deze basisallocatie onderhoudswerken worden aangerekend die uitbesteed worden aan de particuliere aannemerij zoals onderhoudswerken aan domeinen, wegen, gebouwen, recreatieve infrastructuren, sanering van aangekochte terreinen, ... Alle voorstellen van werken worden begroot op basis van normen die beschikbaar zijn voor gelijkaardige werken in een recent verleden.

De meeste grote inrichtings- en onderhoudswerken (zoals maaien van grote grasvlakten, plaggen i.f.v. heideherstel, exotenbestrijding, vellen en snoeien van bomen, klepelen van bospercelen, enz.....), die veelal efficiënter kunnen uitgevoerd worden door de private sector, worden uitbesteed op basis van openbare aanbestedingen. Het meer specifiek en natuurgericht biotoopbeheer, dat een grote expertise en terreinkennis vereist, wordt uitgevoerd in eigen regie door gespecialiseerde arbeiders van het ANB.

Het agentschap voert een gepland beheer van de eigen terreinen en zet daarbij prioritair in op het realiseren

van de Europese natuurdoelen. Het ANB beheert vandaag reeds 80.000 ha natuur en bosgebied, waarvan een belangrijk deel gericht is op de uitvoering van werken in functie van de Europese natuurdoelen. Deze focus wordt systematisch verscherpt naarmate het implementatieproces verder vorm krijgt.

Daarnaast worden, in overeenstemming met het regeerakkoord, werken uitgevoerd om de beleving en de toegankelijkheid van groene domeinen te verbeteren en worden multifunctionele stadsbossen gerealiseerd. De uitbreiding van de te beheren oppervlakte en ook de taakstelling inzake realisatie van een duurzame instandhouding leggen extra druk op het budget voor het uitvoeren van werken, waardoor derhalve door het ANB continu ingezet wordt op efficiëntiewinsten.

3.7.1.3 QDX QC004 1211 - Uitgave vereffenaar kort ANB (inclusief uitgaven met EU cofinanciering)

Op deze basisallocatie worden onderhoudsuitgaven en werkingskosten aangerekend voor het duurzaam onderhoud en beheer van de terreinen in eigendom en in beheer bij het Agentschap voor Natuur en Bos. Daarnaast worden op deze basisallocatie de heffingen van belastingen op het patrimonium aangerekend, zoals de onroerende voorheffing en polderbelastingen.

3.7.1.4 QDX QC010 3200 - Ondersteuning uiteenlopende actoren voor het natuur-, bos- en groenbeheer via groene, duurzame jobs toegankelijk voor kansengroepen

Het beleid inzake groenjobs is decretaal, bij Besluit van de Vlaamse Regering en bij Ministerieel Besluit geregeld. Vanuit de natuursector (natuurverenigingen, terreinbeherende verenigingen, bosgroepen, regionale landschappen, maar ook lokale besturen die natuurgebied bezitten) bestaat een belangrijke behoefte aan kwaliteitsvol natuur- en bosbeheer en -onderhoud. Omdat dergelijke ecologisch waardevolle werken vaak arbeidsintensief en vanuit louter (micro)economisch perspectief verlieslatend zijn, én de beheerders over onvoldoende eigen middelen beschikken om zelf de werken te laten uitvoeren, heeft het beleid er voor gekozen om deze actoren geldelijk te ondersteunen door subsidies in het leven te roepen die ertoe strekken dergelijke werken financieel mogelijk te maken.

3.7.1.5 QDX QC011 3300 - Verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit en het verhogen van de biodiversiteit (inclusief uitgaven met EU cofinanciering)

De besteding van het budget op deze basisallocatie is tweeledig.

Subsidies voor erkende reservaten en natuurbeheerplannen.

Op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003 kunnen natuurreservaten, in beheer bij private personen of rechtspersonen andere dan het Gewest of de Staat, bij ministerieel besluit het statuut van erkend natuurreservaat krijgen. Voor de erkende natuurreservaten, uitgezonderd deze in beheer bij

provincies en gemeenten, worden op basis van dit besluit van de Vlaamse Regering subsidies toegekend voor de huur, het beheer, het toezicht, de eerste inrichting, de monitoring, de openstelling en het onthaal in de bezoekerscentra.

Sinds de goedkeuring van het Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 betreffende subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer werd de oude subsidieregeling voor natuurterreinen en bossen vervangen door een nieuwe subsidieregeling, met een overgangsregeling. Op basis hiervan kwamen in 2018 ook reeds enkele natuurbeheerplannen in aanmerking voor subsidiëring.

Ondersteuning van de vogelopvangcentra.

Aan de vogelopvangcentra in Vlaanderen wordt jaarlijks een subsidie toegekend op basis van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 juni 2004 houdende vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van Vlaamse opvangcentra voor vogels en wilde dieren en houdende toekenning van subsidies. Gezien de taak van de opvangcentra, werd geopteerd de subsidie op te splitsen in twee delen, een werkingssubsidie en een professionaliseringssubsidie. De werkingssubsidie wordt vooral gekoppeld aan de educatieve en sensibiliserende activiteit van de opvangcentra. De subsidie voor professionalisering wordt vooral gekoppeld aan personeelskosten.

3.7.1.6 QDX QC018 3441 - Schadevergoedingen in het kader van artikel 25 van het jachtdecreetuitkeringen

Deze basisallocatie wordt ingezet voor het betalen van schade door jachtwild en door beschermde soorten in het kader van administratieve dossiers in uitvoering van het zogenaamde Wildschadebesluit (Besluit van de Vlaamse regering van 3 juli 2009, in uitvoering van art. 25 Jachtdecreet van 24/07/1991 en art. 52 van het Decreet Natuurbehoud van 21/10/1997) en in uitvoering van gerechtelijke beslissingen. Vooral door de schadeclaims die de gerechtelijke procedure volgen en de dossiers voor schade door steenmarters liep het benodigde budget hoger op dan het budget dat oorspronkelijk werd voorzien in de begroting.

3.7.1.7 QDX QC023 5310 - Ondersteuning bosbeheer, de groenvoorziening, de visserij, de jacht en de vogelbescherming (o.a. subsidies voor de bebossing van landbouwgronden)

Met deze basisallocatie worden de steunmaatregelen voor de bebossing van landbouwgronden bekostigd zoals voorzien in het Plattelandsontwikkelingsprogramma. Deze subsidies werden toegekend op basis van het Besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2015 betreffende het verlenen van subsidies voor bebossing en voor herbebossing.

3.7.1.8 QDX QC026 7112 - Verwerving en beheer van patrimonium van ANB, met uitzondering van investeringsuitgaven met betrekking tot de bijhorende inrichtingen (EU cofinanciering) evenals verwerving van kustduinen en aangrenzende gebieden (duinendecreet 14.07.1993)

De kredieten op deze basisallocatie worden aangewend voor de verwerving van terreinen door het ANB. Het ANB beheert vandaag ongeveer 80.000 ha bossen en natuurterreinen. De te beheren oppervlakte stijgt jaarlijks door gerichte grondaankopen te doen ten behoeve van de realisatie van de Europese natuurdoelen. Op dit moment worden 85% van de reguliere kredieten ingezet op de uitvoering van werken in functie van Europese natuurdoelen.

3.7.1.9 QDX QC067 1211 - Informatie, educatie, sensibilisering en internationale samenwerking

Communicatie is een constant aandachtspunt bij alle activiteiten van het ANB, zowel voor de reguliere werking als voor de aspecten die specifiek zijn opgenomen in het Regeerakkoord en de Beleidsnota. Op deze basisallocatie worden de kosten aangerekend voor de campagnes die het agentschap jaarlijks organiseert met als doel het draagvlak rond natuur, bos en groen te versterken. Er werd met een creatieve aanpak gericht ingezet op de Week van het Bos.

3.7.1.10 QDX QC068 1211 - Vlaams Fonds Tropisch Bos

De middelen op deze basisallocatie zijn gericht op de ondersteuning van de werkingskosten van het dagelijks beheer van het Vlaams Fonds Tropisch Bos (VTFB). Het Vlaams Fonds Tropisch Bos werd opgericht via beslissing van de Vlaamse Regering op 22 november 2002. Via dit Fonds wordt ondersteuning gegeven aan bebossings- en herbebossingsprojecten in de context van het klimaatbeleid, maar die tevens een bijdrage leveren voor biodiversiteitsbehoud en sociale ontwikkeling van de betrokken bevolkingsgroepen.

3.7.1.11 QDX QC069 3300 - Ondersteuning Vlaams Fonds Tropisch Bos

Het Vlaams Fonds Tropisch Bos werd opgericht via beslissing van de Vlaamse Regering op 22 november 2002. De middelen op deze basisallocatie zijn gericht op de ondersteuning via het Vlaams Fonds Tropisch Bos van bebossings- en herbebossingsprojecten in de context van het klimaatbeleid, maar die tevens een bijdrage leveren voor biodiversiteitsbehoud en sociale ontwikkeling van de betrokken bevolkingsgroepen.

3.7.1.12 QDX QC071 3442 - Schaderegeling in uitvoering van het duinendecreet van 14.07.1993

Op deze basisallocatie werd één schadedossier in het kader van het Duinendecreet vastgelegd in 2019.

3.7.1.13 QDX QC077 3510 – Supra- en internationaal natuur- en bosbeleid

De middelen op deze basisallocatie werden ingezet voor de Vlaamse bijdrage aan de internationale samenwerking in het kader van natuurbehoud, meer bepaald aan het internationale Ganzenbeheerplatform.

3.7.1.14 QDX QC079 5210 – Ondersteuning voor de verwerving van natuurgebieden

Het Vlaams Regeerakkoord voorziet de uitbreiding van de gebieden onder effectief natuurbeheer (erkende, Vlaamse of bosreservaten, andere natuurgebieden onder vergelijkbaar beheerplan). De aandacht gaat hierbij prioritair naar de Habitatrichtlijngebieden. Deze uitbreiding wordt onder andere gerealiseerd door de verwerving van bos en te bebossen terreinen, natuurgebied, deels door de Vlaamse overheid, deels door de terreinbeherende verenigingen. De subsidies die aan anderen worden verstrekt, kaderen binnen deze doelstellingen. Het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu vormt de rechtsgrond voor het aankoopbeleid van natuurgebieden.

3.7.1.15 QDX QC083 5210 – Ondersteuning, verbetering en instandhouding van de natuurkwaliteit en het verhogen van de biodiversiteit (inclusief uitgaven met EU cofinanciering)

Voor de realisatie van de ambities van de Vlaamse Overheid op vlak van biodiversiteit wordt maximaal ingezet op samenwerking met partners en interne integratie in het beleid van andere entiteiten. Vanuit deze basisallocatie worden verenigingen, particulieren en lokale besturen ondersteund voor investeringen in het verbeteren van de natuurkwaliteit. Samenwerking en partnerschappen met lokale actoren zijn essentieel om de planvorming op Vlaams niveau inzake instandhoudingsdoelstellingen en soortenbescherming te laten resulteren in effectieve realisaties op terrein.

Op deze basisallocatie werden kredieten gereserveerd voor:

- Subsidies voor uitzonderlijke éénmalige inrichtingen in erkende reservaten: Deze projecten stellen natuurherstel, natuurontwikkeling of verbeterde openstelling in erkende natuurreservaten tot doel en worden toegekend conform het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 2003;
- Natuurprojectovereenkomsten: Deze projecten worden afgesloten ter uitvoering van de natuurricht-plannen volgens het Natuurdecreet; Projectsubsidies Natuur: Deze projecten leveren een bijdrage aan de realisatie van de Europese natuurdoelen;
- Projectsubsidies openstelling: Deze projecten leveren een bijdrage aan de openstelling of toegankelijkheid van natuurgebieden voor recreanten;
- Restfinancieringssubsidies voor goedgekeurde projecten binnen het Europese LIFE-programma;
- Ondersteuning voor wolvenrasters.

3.7.1.16 QDX QC084 4340 - Ondersteuning provincies en gemeenten ter verbetering en instandhouding van de natuurkwaiteit en het verhogen van de biodiversiteit (inclusief uitgaven met EU cofinanciering)

Het belangrijkste deel van de kredieten op deze basisallocatie werden toegekend aan projectsubsidies voor groenprojecten in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB). Deze projecten leveren daarmee een bijdrage aan de doelstelling om bijkomend toegankelijk groen te creëren binnen het VSGB. Daarnaast werden er werkingstoelages toegekend aan projectbureaus Duinengordel en Bosland en enkele eenmalige projecten.

3.7.1.17 QDX QC087 5320 - Ondersteuning verwerving van kustduinen en aangrenzende gebieden (duinendecreet van 14.07.1993)

De middelen op deze basisallocatie werden ingezet voor de verwerving van kustduinen in het kader van het Duinendecreet.

3.7.1.18 QDX QC088 7422 - Aankopen machines en vervoermiddelen

Op deze basisallocatie worden de reguliere uitgaven inzake aankopen van machines en ander materiaal in functie van het beheer van de ANB-domeinen aangerekend. Het aankopen van machines is noodzakelijk om het terreinbeheer in eigen regie uit te voeren. Het betreft vooral tractoren, kleine machines, aanhangwagens en vrachtwagens die ingezet worden door de diverse arbeidersploegen van het Agentschap voor Natuur en Bos.

3.7.1.19 QDX QC091 7112 - FFEU-project “duurzame milieu-investeringen (project 2002)”

Er werden geen uitgaven geboekt op deze basisallocatie.

3.7.1.20 QDX QC092 3300 - Ondersteuning van voorbeeldstellende projecten groen in de stad

Via de projectoproep ‘Pimp je speelplaats’ kunnen scholen een project indienen om de speelplaats te vergroenen met een duidelijke speelplaatsvisie, waarbij leerlingen en ouders samen de handen uit de mouwen steken. Er werden 25 laureaten geselecteerd die een budget van 4.000 euro toegekend kregen voor de aankoop van plantgoed, hout, speelelementen en aarde.

3.7.1.21 QDX QC095 7290 - Investerings in het beheer en de inrichting van het eigen patrimonium (inclusief EU cofinanciering)

De kredieten op deze basisallocatie worden aangewend voor de algemene investeringsuitgaven in ANB-domeinen, voor de realisatie van het Sigma-project, voor de optimalisatie van de onthaalfunctie in ANB-domeinen en de aanleg van stadsbossen. De investeringen door het Agentschap voor Natuur en Bos verlopen in overeenstemming met de prioriteiten en doelstellingen opgenomen in het regeerakkoord en de Beleidsnota Omgeving.

De kredieten worden ingezet om maximaal invulling te geven aan de Biodiversiteitsstrategie om Vlaanderen op een goede of verbeterde regionale staat van instandhouding te brengen voor 16 habitats tegen 2020 en een wezenlijke bijdrage te leveren aan de doelstelling om 70% van alle vereiste instandhoudingsmaatregelen te nemen tegen 2020. De beschikbare kredieten van het ANB worden herverdeeld over de strategische doelstellingen. Naast deze focus worden, in overeenstemming met het Regeerakkoord, met deze kredieten werken uitgevoerd om de beleving en de toegankelijkheid van groene domeinen te verbeteren en multifunctionele stadsbossen te realiseren.

3.7.1.22 QDX QC096 7290 - Investerings ANB in gebouwen

Voor het beheer van terreinen in eigendom en het technisch beheer van terreinen in eigendom van andere overheden werkt het Agentschap voor Natuur en Bos met diverse arbeidersploegen die terreinbeheer uitvoeren in eigen regie. In functie hiervan beschikt het ANB over een gebouwenpatrimonium (loodsen, maar ook boswachterswoningen bv.) die het inzet voor de opslag van materiaal en de huisvesting van medewerkers. De kredieten op deze basisallocatie worden ingezet voor het onderhoud en investeringen in deze gebouwen, zodat deze medewerkers in veilige en voldoende comfortabele omstandigheden kunnen werken en wonen.

4 ENCOURS

Tabel 5: Encours

BA	OMSCHRIJVING	ENCOURS PER 31/12/2018	ENCOURS PER 31/12/2019	VERSCHIL
Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)				
QBX-3QCE2EA-WT	WERKING EN TOELAGEN - BODEM EN ONDERGROND - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: BODEM EN ONDERGROND	1.403,86	1.403,86	0,00
QBX-3QCE2EV-IS	INTERNE STROMEN - BODEM EN ONDERGROND - OPENBARE VLAAMSE AFVALSTOFFENMAATSCHAPPIJ (OVAM)	120.377.073,65	123.990.559,93	3.613.486,28
QBX-3QCE2JA-WT	WERKING EN TOELAGEN - AFVAL EN MATERIALEN - VLAANDEREN OP WEG ZETTEN NAAR EEN KRINGLOOPECONOMIE	32.560.093,97	46.726.883,81	14.166.789,84
Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)				
QBX-3QCE2DA-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: WATER	788.400.864,98	767.552.648,57	-20.848.216,41
QBX-3QCE2DW-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE MILIEUMAATSCHAPPIJ (VMM)	268.927,44	268.927,44	0,00
Vlaamse Landmaatschappij (VLM)				
QBX-3QCE2DB-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - KIEZEN VOOR EEN GEBIEDSGERICHTE AANPAK VAN DE MESTPROBLEMATIEK IN HET NIEUWE MESTACTIEPLAN	11.743.408,70	12.148.868,70	405.460,00
QBX-3QCE2DY-IS	INTERNE STROMEN - WATER - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	1.631.612,08	1.460.728,65	-170.883,43
QBX-3QCE2FY-IS	INTERNE STROMEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	19.718.445,95	27.257.445,95	7.539.000,00
QBX-3QCE2GA-WT	WERKING EN TOELAGEN - PLATTELANDSBELEID - HET PLATTELANDSBELEID LEGT DE BASIS VOOR DE DUURZAME ONTWIKKELING VAN HET VLAAMS PLATTELAND	0,02	662.718,90	662.718,88
QBX-3QCE2GY-IS	INTERNE STROMEN - PLATTELANDSBELEID - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	1.163.553,99	99.231,32	-1.064.322,67
QBX-3QCE2NJ-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - LANDBOUW EN NATUUR: PARTNERS IN EEN MULTIFUNCTIONEEL LANDELIJK GEBIED	54.142.580,28	57.308.345,67	3.165.765,39
QBX-3QCE2NR-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM) - GEBRUIKERSCHADE EN KAPITAALSCHADE	857.646,63	982.084,75	124.438,12
QBX-3QCE2NY-IS	INTERNE STROMEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ (VLM)	14.192.547,53	14.778.990,60	586.443,07
Departement Omgeving				
QBX-3QCE2DC-WT	WERKING EN TOELAGEN - WATER - SLUITENDE FINANCIERING VAN HET WATERBELEID OP LANGE TERMIJN - OVERDRACHT AAN DE OPENBARE WATERDISTRIBUTIENETWERKEN	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCE2DQ-IS	INTERNE STROMEN - WATER - EIGEN VERMOGEN INFORMATIE VLAANDEREN (EV IV)	0,00	0,00	0,00
QBX-3QCE2HA-WT	WERKING EN TOELAGEN - LUCHT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: LUCHT	3.285.639,88	3.408.706,72	123.066,84

QBX-3QCE2NA-WT	WERKING EN TOELAGEN - OMGEVINGSBELEID VOOR RUIMTE EN MILIEU - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: HINDER	269.484,21	351.311,73	81.827,52
QBX-3QCE2OA-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - HET OMGEVINGSBELEID WERKT MET EENVOUDIGE EN DOELTREFFENDE INSTRUMENTEN, WORDT WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWD EN STIMULEERT DOORWERKING IN RELEVANTE BELEIDSVELDEN EN SECTOREN	734.372,63	566.514,24	-167.858,39
QBX-3QCE2OB-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - EEN DOELGERICHTE DEELNAME AAN HET INTERNATIONAAL BELEID	866.862,49	862.262,39	-4.600,10
QBX-3QCE2OC-WT	WERKING EN TOELAGEN - THEMA-OVERSCHRIJDEND INSTRUMENTARIUM OMGEVING - VERGROENING VAN DE ECONOMIE	10.190.981,23	10.167.480,18	-23.501,05
DAB Minafonds				
QBX-3QCE2ZZ-OV	SALDO	0,00	0,00	0,00
Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)				
QDX-3QCE2FA-WT	WERKING EN TOELAGEN - NATUUR EN BIODIVERSITEIT - DE MILIEUKWALITEIT VAN DE LEEFOMGEVING VERHOGEN: NATUUR	124.711.480,69	126.352.562,10	1.641.081,41
TOTAAL UITGAVEN		1.185.116.980,21	1.194.947.675,51	9.830.695,30

Koning Albert II - laan 20/8
1000 Brussel
omgevingvlaanderen.be